

1. Documenten

08 Voorgenomen collegebesluit verwerving voorzieningen Jeugdwet en Wmo

Pag. 2

08.1 Verwervingstrategie voorzieningen Wmo en Jeugdwet 2018 e.v.

Pag. 5

Voorgenomen Collegebesluit

Collegevergadering: 24 januari 2017

ONDERWERP

Verwerving voorzieningen in het kader van de Jeugdwet en de Wmo per 2018

SAMENVATTING

Voorgesteld wordt voornemens te zijn de notitie Verwerving voorzieningen in het kader van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) per 2018 vast te stellen en over dit voorgenomen besluit de zienswijze te verzoeken van de Commissie Samenleving.

BESLUIT B&W

1. Voornemens te zijn de "Verwervingsstrategie voorzieningen Jeugdwet en Wmo per 2018" vast te stellen.
2. Dit voorgenomen besluit voor te leggen aan de commissie Samenleving om haar zienswijzen kenbaar te maken (B-stuk).

INLEIDING

Voor het kunnen bieden van individuele voorzieningen op grond van de Jeugdwet en de Wmo heeft u - na een regionaal inkoopproces - voor de periode 2015 t/m 2016 overeenkomsten met diverse zorgaanbieders gesloten. Deze overeenkomsten heeft u - met gebruikmaking van de gemeentelijke optie hiertoe - in juni 2016 verlengd voor het jaar 2017.

In de voorliggende notitie wordt ingegaan op de wijze en omvang van het verwerven van deze ondersteuning per 2018.

De voorstellen die in deze Verwervingsstrategie worden gedaan, zijn in de lijn van het Beleidsplan Sociaal Domein 2015 t/m 2018 én zijn gebaseerd op de ervaringen die sinds 2015 in het contact met cliënten en zorgaanbieders zijn opgedaan. Dit nadere inzicht in cliënt (én de vraag) en aanbieder (en het aanbod) biedt bij de onderhavige verwerving de mogelijkheid om de ondersteuning voor de Heemsteedse inwoners in voorkomende gevallen verder te optimaliseren (zo integraal, dichtbij en laagdrempelig mogelijk), gesignaleerde hiaten in het aanbod aan te pakken, overlap zo veel mogelijk te voorkomen en de administratieve last (van aanbieders én onszelf) zo gering als mogelijk te laten zijn.

Regionale samenwerking

Bij de voorbereiding op de verwerving per 2018 werken de gemeenten in de regio's Zuid-Kennemerland en IJmond - evenals bij de verwerving bij de overkomst van de nieuwe taken per 2015 het geval was - op intensieve wijze samen.

In dit proces is door de regiogemeenten geconstateerd dat er op dit moment meer verschillen tussen gemeenten zijn dan er bij de verwerving voor 2015 waren. De toegang, toeleiding, sturing en regie zijn per 2015 door elke gemeente op lokaal passende wijze vormgegeven. Tevens is sprake van een verschillende fasering van de door alle regiogemeenten gewenste doorontwikkeling van individuele ondersteuning naar algemeen voorzieningenniveau en van een per gemeente verschillende financiële uitgangspositie. Verder is sprake van een diversiteit qua (ondersteuningsbehoefte van) doelgroepen

Naast de bovenstaande verschillen hebben de regiogemeenten gekeken naar hun overeenkomsten. De beleidsuitgangspunten voor wat betreft (de transitie en transformatie van) het ondersteuningsaanbod hebben in de verschillende regiogemeenten dezelfde strekking. Dit was in 2014 de basis voor de gezamenlijke verwerving van individuele voorzieningen op het vlak van de Wmo en de Jeugdwet en is ook nu nog de basis waarop de regiogemeenten waar mogelijk gezamenlijk het verwervingsproces willen doorlopen.

De regiogemeenten maken allemaal de beweging richting de algemene voorzieningen. Bijvoorbeeld voor wat betreft het bieden van dagbesteding voor ouderen (de huidige Begeleiding Groep). Zo willen wij deze lokaal, dichtbij de burger, met gecombineerde inzet van of samenwerking tussen zorgaanbieders, welzijnswerk en vrijwilligers als algemene

Voorgenomen Collegebesluit

Collegevergadering: 24 januari 2017

voorziening (met lichte toets) organiseren. Uiteraard kan de nadere invulling per gemeente en per product verschillen.

Vanuit genoemd gemeenschappelijke uitgangspunt is een verdeling (segmentering) gemaakt van het ondersteuningsaanbod tussen voorzieningen die per 2018 lokaal georganiseerd en verworven worden én voorzieningen waarin regiogemeenten gezamenlijk in het verwervingsproces optreden.

Onderscheid in segmenten: lokale verwerving en regionale verwerving

Voor wat betreft de voorzieningen die regionaal verworven (moeten) worden, treft u in de voorliggende strategie gezamenlijke regionale uitgangspunten aan (met betrekking tot onder andere tarieven, contractduur, kwaliteit), die zijn afgestemd in het Portefeuillehouderoverleg Sociaal Domein. In de voorliggende strategie wordt tevens aangegeven welke producten en welk volume de gemeente Heemstede per 2018 regionaal wil verwerven. Hierbij valt met name te denken aan de specialistische voorzieningen in het kader van de Jeugdwet.

Daarnaast geeft de strategie inzicht in (het volume van) de huidige producten die we per 2018 naar het algemene voorzieningenniveau willen kantelen en lokaal willen organiseren en verwerven.

Bij zowel de regionale als de lokale verwerving streven we - waar mogelijk - naar een verdere optimalisering van de ondersteuning voor de Heemstedse inwoners, bijvoorbeeld door het dichterbij en laagdrempeliger organiseren van de ondersteuning. Tevens zien we voor wat betreft de inhoud van de ondersteuning mogelijkheden voor innovatievere en nieuwe inzet.

De uitgangspunten die in het Portefeuillehouderoverleg Sociaal Domein voor de regionale verwerving zijn afgestemd, worden aan de respectievelijke colleges voorgelegd. Daarbij is in het portefeuillehouderoverleg afgesproken dat het de keuze van afzonderlijke gemeenten is of zij daarbij gelijktijdig de lokale verwerving daarbij betrekken. In de voorliggende strategie hebben we daar uitdrukkelijk voor gekozen.

Vervolg van het regionale verwervingsproces

Op basis van het gestelde in de strategie wordt het Programma van Eisen (de offerteaanvraag) opgesteld. Dit vertrouwelijke voorstel zal naar verwachting in maart/april 2017 aan de colleges van de regiogemeenten kunnen worden voorgelegd. Na vaststelling van het Programma van Eisen kan het aanbestedingstraject worden gestart voor de producten die regionaal worden verworven.

Dit traject zal uiterlijk lopen tot uiterlijk medio augustus 2017. De voorlopige gunning door uw college kan vervolgens in de tweede helft van augustus 2018 plaatsvinden, waarna in september 2017 kan worden overgegaan tot de sluiting van de betreffende overeenkomsten. Opgemerkt wordt dat alle betrokken gemeenten afzonderlijk, gelijkluidende, overeenkomsten zullen ondertekenen. Hierna is - waar vereist - sprake van een implementatiefase (voor aanbieders en de gemeentelijke organisatie) van minimaal 3 maanden.

Vervolg van het lokale verwervingsproces

Om op lokaal niveau tijdig het aanbod voor 2018 en de volgende jaren te kunnen verwerven, is het streven om (subsidie)afspraken te maken met - in voorkomende gevallen - zorgaanbieders en betreffende lokale partijen op het welzijnsvlak (met name de Stichting WIJ). Het streven is deze afspraken uiterlijk augustus 2017 te hebben gemaakt. Ook hierbij geldt dat aanbieders zich op deze wijze tijdig kunnen voorbereiden op de levering per 2018 en dat dit ons de mogelijkheid biedt van een overgangperiode voor de interne organisatie en van een zorgvuldige overgang van cliënten.

Communicatie

Voorgenomen Collegebesluit

Collegevergadering: 24 januari 2017

Voor zowel de regionale als de lokale verwerving geldt dat we tijdig en zorgvuldig vorm zullen geven aan de communicatie hierover aan de inwoners in het algemeen en onze cliënten in het bijzonder.

Samenhang met separaat voorliggende beleidsvoorstellen

De kansen die we zien voor optimalisering van de ondersteuning aan onze inwoners - en met name de inzet van de algemene voorzieningen - vereisen een verdere versterking van het algemeen voorzieningenaanbod. Ook is een efficiënt gebruik van de gemeentelijke accommodaties vereist waar de betreffende algemene voorzieningen - soms in samenhang met de individuele voorzieningen - worden aangeboden.

De versterking van het algemeen voorzieningenaanbod en de inzet van de gemeentelijke accommodaties zijn voorwaardelijk om de voorgestane transformatie én verbetering van de ondersteuning van onze inwoners zorgvuldig vorm te kunnen geven: preventiever, laagdrempeliger en - waar mogelijk - passender.

De besluitvorming die separaat wordt voorgelegd over de versterking van het algemene voorzieningen - i.c. de versterking van de inzet van de Stichting WIJ via de budgetsubsidie 2017-2018 - dient in dat verband nadrukkelijk in samenhang met de voorliggende notitie bezien te worden. Deze samenhang geldt ook voor de separaat voorliggende voorstellen die gericht zijn op de accommodaties waar voorzieningen worden aangeboden die onderwerp van de voorliggende notitie zijn: de panden die door de Stichting WIJ van de gemeente worden gehuurd én de multifunctionele accommodatie Julianaplein 1. Met name het realiseren van deze multifunctionele accommodatie Julianaplein 1 is een voorwaarde om de kanteling naar het algemeen voorzieningenniveau op een passende wijze te kunnen maken.

FINANCIËN

In het Beleidskader Sociaal Domein 2015 t/m 2018 is als uitgangspunt opgenomen dat de nieuwe taken binnen het i.c. door het rijk te verstrekken budget dienen plaats te vinden.

De transformatie die we voorstaan is in eerste instantie gericht op een verbetering van de ondersteuning aan onze inwoners. Maar daarnaast zien we de beweging van individuele voorzieningen richting algemene voorzieningen als voorwaarde om de beschikbare middelen doelmatiger in te kunnen zetten. Daarmee bedoelen we dat we inhoudelijk meer willen bereiken met dezelfde, en waar mogelijk, minder financiële inzet. Het ligt in de rede dat hierbij op onderdelen sprake zal zijn van een verschuiving van de financiële inzet voor individuele ondersteuning naar de goedkopere algemene voorzieningen. Ook deze beweging treft u separaat aan in het voorstel voor de subsidieverstrekking aan de Stichting WIJ Heemstede.

JURIDISCH KADER

- Jeugdwet
- Wet maatschappelijke ondersteuning

Mogelijkheid van verlenging

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de vigerende overeenkomsten aan gemeenten de optie bieden om deze ook voor 2018 te verlengen. Omdat de regiogemeenten echter op grond van de ervaringen van de afgelopen periode kansen zien voor een verdere verbetering van het ondersteuningsaanbod voor cliënten, ligt het op dit moment niet in de rede voor een verlenging te opteren.

BIJLAGEN

- Verwervingsstrategie voorzieningen Jeugdwet en Wmo per 2018.

**Verwervingsstrategie voorzieningen
Wmo en Jeugdwet
2018 e.v.**

**Programmamanagement Sociaal Domein
Januari 2017**

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	2
2	DE VERWERVING PER 2015	4
2.1	Wet maatschappelijke ondersteuning	4
2.1.1	Welke maatwerkvoorzieningen (Wmo) hebben we in 2014 ingekocht?	4
2.1.2	Met welke organisaties is voor de ondersteuning per 2015 een overeenkomst gesloten?	4
2.1.3	Bekostiging van de aanbieders Wmo	4
2.2	Jeugdwet	5
2.2.1	Welke individuele voorzieningen Jeugdwet hebben we in 2014 ingekocht?	5
2.2.2	Met welke organisaties is voor de ondersteuning per 2015 een overeenkomst gesloten?	5
2.2.3	Bekostiging van de aanbieders Jeugdhulp	5
2.2.4	Gecontracteerde vrijgevestigden	6
2.3	Samenvatting inkooptrajecten Wmo en Jeugdwet	
2.4	Aanbod Landelijke werkende instellingen	6
3.	DE INZET EN UITVOERING PER 2015	7
3.1	Hoe hebben we de toegang en toeleiding tot de ondersteuning georganiseerd?	7
3.2	Op welke wijze vindt de regie en sturing plaats?	7
3.3	Hoeveel individuele ondersteuning bieden we aan en welk volume verwachten we per 2018?	8
3.3.1	Wet maatschappelijke ondersteuning	8
3.3.2	Jeugdwet	9
3.4	Wmo en Jeugdwet: hoe verhouden de kosten van de individuele ondersteuning zich tot de middelen?	9
3.5	Wat gaat er goed en waar zien we mogelijkheden voor optimalisering?	10
3.5.1	Wat gaat er goed?	10
3.5.1.1	Waardoor gaat het goed?	11
3.5.2	Geconstateerde hiaten en aandachtspunten	12
3.5.2.1	Wat kan er beter?	12
3.5.3	Wat heeft de toezichthouder Wmo geconstateerd?	13
3.6	Resumé	14
4.	INFORMATIE OVER DE VERWERVING PER 2018	15
4.2	Verschillen tussen de regiogemeenten	15
4.3	Gezamenlijke doelen en uitgangspunten van de regiogemeenten	16
4.3.1	Wat willen de regiogemeenten realiseren?	16
4.3.2	Segmentering van het ondersteuningsaanbod	16
4.3.2.1	Toelichting schema segmentering ondersteuningsaanbod	17
4.4	Regionale verwerving (segment B en C)	17
4.4.1	Welke uitgangspunten hanteren de regiogemeenten bij de regionale verwerving?	18
4.4.2	Marktbenadering: de wijze van verwerven	18
4.5	Welke ondersteuning wil Heemstede per segment verwerven?	19
4.5.1	Wet maatschappelijke ondersteuning	20
4.5.2	Jeugdwet	21
4.6	Lokale verwerving Heemstede per 2018	21
4.6.1	De beweging naar het algemene voorzieningenniveau	21
4.6.2	Uitgangspunten bij de lokale verwerving	21
4.7	Welke gevolgen heeft de verwerving per 2018 (voor cliënten, interne organisatie, financieel)?	22
4.8	Samenhang met separaat voorliggende besluitvorming	22
5.	PLANNING EN PROCES	24
5.1	Planning en proces regionale verwerving	24
5.2	Planning en proces lokale verwerving	24
BIJLAGEN		
1.	Maatwerkvoorzieningen Wmo: overeenkomsten en aanbieder 2015-2017	25
2.	Individuele voorzieningen Jeugdwet: overeenkomsten en aanbieder 2015-2017	26
3.	Aanbod Landelijk werkende instellingen	27
4	Overzicht proces Wmo en Jeugdwet: verstrekking individuele voorzieningen	28
5	Integratie-uitkeringen Sociaal Domein (2016-2022)	29

1. INLEIDING

Voor het kunnen bieden van individuele voorzieningen op het vlak van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet hebben we in 2014 op (boven)regionaal inkooptrajecten gevolgd. Dit hebben we gedaan samen met de gemeenten in Zuid-Kennemerland en IJmond en - op onderdelen - de gemeente Haarlemmermeer. Dit heeft voor de periode 2015 t/m 2016 geresulteerd in overeenkomsten, die in juni 2016 - met gebruikmaking van de gemeentelijke optie hiertoe - zijn verlengd voor 2017.

Doel van de notitie

Met de voorliggende notitie geven we aan welke (individuele) ondersteuning op het vlak van de Wmo en de Jeugdwet we per 2018 willen verwerven. En op welke wijze we dat willen doen. We doen dit conform de door de raad vastgestelde uitgangspunten van het Beleidsplan Sociaal Domein 2015 t/m 2018 én aan de hand van de ervaringen die we sinds 2015 hebben opgedaan. Tevens bouwen we voort op de wijze waarop we de toegang en toeleiding hebben ingericht en de wijze waarop we onze rol qua regie en sturing hebben vormgegeven. We sluiten tevens waar mogelijk aan bij de ingezette kanteling richting het algemeen voorzieningenniveau. Ook hierbij proberen we een doorontwikkeling te realiseren. Uiteraard is het hierbij ons uitgangspunt om waar mogelijk te komen tot een optimalisering van de ondersteuning aan onze inwoners.

Voor de volledigheid merken we op dat de huidige overeenkomsten de mogelijkheid bieden ook voor 2018 te verlengen. Omdat we echter op grond van onze ervaringen van de afgelopen twee jaar kansen zien voor een verdere verbetering van het ondersteuningsaanbod voor cliënten, ligt het op dit moment niet in de rede voor een verlenging in 2018 te opteren.

Wat verstaan we onder verwerving?

Onder verwerving verstaan we de manier waarop voorzieningen door de gemeente worden afgenomen van aanbieders. Dit kan zowel via inkoop (privaatrechtelijk) als via subsidiëring (publiekrechtelijk) plaatsvinden.

Verwerving per 2018

De afgelopen twee jaar heeft elke gemeente ervaring opgedaan met de nieuwe taken op grond van de Wmo en de Jeugdwet en kennisgemaakt met de nieuwe cliënten. Ook Heemstede. Dit maakt het vertrekpunt voor de verwerving van het ondersteuningsaanbod voor ons per 2018 aanzienlijk anders dan in 2014. Zo hebben wij op dit moment - via het intensieve contact vanuit het Loket en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) - een beter beeld gekregen van de (ondersteuningsbehoefte van de) cliënt dan we vóór 2015 hadden. Daarnaast hebben we meer inzicht gekregen in de inhoud van het ondersteuningsaanbod van de aanbieders. Dit nadere inzicht in cliënt (én de vraag) en aanbieder (én het aanbod) biedt ons bij de onderhavige verwerving de mogelijkheid om de ondersteuning voor onze inwoners in voorkomende gevallen verder te optimaliseren (zo integraal, dichtbij en laagdrempelig mogelijk), gesignaleerde hiaten in het aanbod aan te pakken, overlap zo veel mogelijk te voorkomen en de administratieve last (van aanbieders én onszelf) zo gering als mogelijk te laten zijn.

Regionale verwerving

De beleidsuitgangspunten voor wat betreft (de transitie en transformatie van) het ondersteuningsaanbod op het vlak van Wmo en Jeugdwet zijn in de verschillende regiogemeenten gelijklopend van aard. Dit was in 2014 de basis voor de gezamenlijke verwerving van individuele voorzieningen en voor het gezamenlijk uitvoeren van het contractmanagement. We merken hierbij op dat de gemeente Haarlemmermeer er per 2015 voor heeft geopteerd het contractmanagement zelfstandig uit te voeren.

De gelijklopende beleidsuitgangspunten en de uniformiteit bij de inkoop in 2014 laten echter onverlet dat de gemeenten van Zuid-Kennemerland en IJmond op verschillende wijzen - mede als gevolg van de respectievelijke concrete situaties in 2014 - invulling hebben gegeven aan de toegang en toeleiding tot het ondersteuningsaanbod, de mate van integraliteit (bij de vraagverheldering en het aanbod) en aan de interne processen. En hiermee tevens aan de wijze waarop regie en sturing wordt vormgegeven. Ook is sprake van verschillende stadia van doorontwikkeling op het vlak van het kantelen van individuele voorzieningen richting algemene voorzieningen.

Het bovenstaande maakt dat het vertrekpunt om te komen tot de nieuwe verwerving van het ondersteuningsaanbod per 2018 per gemeente verschilt en invloed heeft op de omvang en de inhoud van de regionale verwerving. Het impliceert dat de schaal waarop verworven wordt per product kan verschillen; anders gezegd, per product kan de samenstelling van de verwervende regiogemeenten verschillen.

Daar waar sprake is van regionale verwerving, zal dit plaatsvinden met respect voor een ieders wijze van inrichting, sturing en regie. Dit betekent dat er in voorkomende gevallen bij regionale verwerving ruimte aanwezig dient te zijn voor (lokaal) maatwerk. Voor de volledigheid wijzen we er overigens op dat de gemeente Haarlemmermeer er in een eerder stadium al voor heeft geopteerd de verwerving van het gehele ondersteuningsaanbod zelfstandig vorm te geven.

Lokale verwerving

Bij alle regiogemeenten is - als onderdeel van de transformatie - sprake van een ingezette verschuiving van individuele voorzieningen naar algemene voorzieningen. Alle regiogemeenten willen deze ontwikkeling verder vorm geven. Dit leidt in voorkomende gevallen tot de noodzaak tot een versterking van het algemene voorzieningenniveau via lokale verwerving in de vorm van subsidiëring.

Welke ondersteuning valt niet onder de voorliggende verwerving?

De verwerving van hulpmiddelen (waaronder rolstoelen), vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen maakt - evenals in 2014 - géén onderdeel uit van het onderhavige verwervingsproces.

Opbouw notitie

In hoofdstuk 2 geven we informatie over de verwerving zoals we dat voor de periode per 2015 vorm hebben gegeven. We geven in dit hoofdstuk inzicht in de huidige producten die we voor de ondersteuning hebben ingekocht en in de aanbieders waarmee we een overeenkomst hebben gesloten.

In hoofdstuk 3 gaan we kort in op de wijze waarop we de toegang en de toeleiding tot de (individuele) voorzieningen hebben georganiseerd en op de gemeentelijke rol qua regie en sturing. Aansluitend geven we kwantitatieve en kwalitatieve informatie met betrekking tot de individuele voorzieningen in het kader van de Jeugdwet en de Wmo (aantal en aard verstrekkingen en aantal cliënten). Hierbij schetsen we onze verwachting (qua volume) per 2018. We geven tevens aan wat de ondersteuning kost. Verder gaan we kort in op de ontwikkeling die lokaal heeft plaatsgevonden in het algemene voorzieningenniveau en schetsen we de transformatie die heeft plaatsgevonden. We sluiten het hoofdstuk af met mogelijkheden die we zien voor doorontwikkeling. Dit doen we aan de hand van de hiaten en knelpunten in het ondersteuningsaanbod die we hebben geconstateerd.

In hoofdstuk 4 gaan we in op de verwerving per 2018. We geven aan wat we willen verwerven, op welke schaal (lokaal of (boven)regionaal) en op welke wijze (vorm, duur, kwaliteit en prijs). Hierbij sluiten we aan bij onze constatering uit hoofdstuk 3. Voor wat betreft de regionale verwerving merken we op dat hiervoor uitgangspunten zijn opgesteld en afgestemd in het Portefeuillehouderoverleg Sociaal Domein.

Bij onze voorstellen gaan we steeds na of de keuzes die we maken in het belang zijn van de cliënt én bijdragen aan passende en kwalitatief goede ondersteuning. Vanzelfsprekend streven we naar een efficiënte inrichting van de administratieve processen van zowel de aanbieders als van onszelf. Ook houden we oog voor een goede aansluiting bij de ons gerealiseerde invulling van de toegang.

Hoofdstuk 5 schetst het verdere proces om te komen tot verwerving per 2018 en de planning hiervan. Tot slot treft u in de Bijlagen onder andere een overzicht aan van de omvang van de Integratie-uitkeringen voor de taken op het vlak van het Sociaal Domein in de komende jaren. We gaan hierbij uit van de gegevens uit de september-circulaire 2016.

Proces besluitvorming notitie

Voor wat betreft de onderdelen die betrekking hebben op de producten waarvoor een regionale verwerving in de rede ligt, heeft afstemming plaatsgevonden in het regionale Portefeuillehouderoverleg Sociaal Domein. De regiogemeenten gaan hierbij uit van dezelfde uitgangspunten. Het is aanvullend aan elke gemeente afzonderlijk om de lokale verwerving bij de onderhavige besluitvorming te betrekken.

Deze notitie zal na de voorgenomen besluitvorming door ons college (als zogenoemd B-stuk) worden voorgelegd aan de Commissie Samenleving, zodat deze haar zienswijze kan geven. Tevens is de Klankbordgroep Wmo betrokken bij de opstelling van voorliggende strategie. We zullen, met inachtneming van de zienswijze van de Commissie Samenleving en de reactie van de Klankbordgroep Wmo, overgaan tot definitieve besluitvorming in het college.

2 DE VERWERVING PER 2015

Gedurende 2014 is op (boven)regionaal niveau (gemeenten van Zuid-Kennemerland en IJmond) een intensief inkoopproces uitgevoerd gericht op de verwerving (per 2015) van nieuwe maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in individuele voorzieningen op grond van de Jeugdwet. Het inkoopproces voor het aanbod van enkele onderdelen van de Jeugdwet is door beide regio's én de gemeente Haarlemmermeer gezamenlijk gevoerd.

Bij dit verwervingsproces van individuele voorzieningen hebben we ons gebaseerd op het door de raad vastgestelde Beleidsplan Sociaal Domein 2015 t/m 2018 en op de diverse Verwervingsstrategieën die door ons college zijn vastgesteld, gehoord hebbende de zienswijze van de raad¹. Deze strategieën zijn opgesteld in afstemming met de betrokken regiogemeenten.

2.1 Wet maatschappelijke ondersteuning

De Wmo 2015 kende een overgangsrecht, inhoudende dat personen die op 31 december 2014 AWBZ-zorg hadden, gedurende de looptijd van hun indicatiebesluit - maar uiterlijk tot het einde van 2015 - onder de Wmo 2015 het recht behielden op de zorg die de indicatie aangaf. Het overgangsrecht hield overigens niet in dat de cliënt recht had op levering van de ondersteuning door dezelfde aanbieder als vóór 2015.

Bij de verwerving van deze voorzieningen hebben we geopteerd voor een meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure, waarbij we alle aanbieders die vóór 2015 zorg leverden in de gelegenheid hebben gesteld een offerte uit te brengen.

2.1.1 Welke maatwerkvoorzieningen Wmo hebben we in 2014 ingekocht?

De volgende maatwerkvoorzieningen in het kader van de Wmo zijn door ons ingekocht:

1. A. Huishoudelijke ondersteuning
B. Individuele begeleiding bij de huishoudelijke ondersteuning
2. Kortdurend verblijf
3. Begeleiding Individueel
4. Begeleiding groep (inclusief vervoer)

Met betrekking tot de Begeleiding Individueel en de Begeleiding Groep is het aanbod - gelet op de vereiste expertise - per doelgroep ingekocht. We hebben hierbij, gelet op de grote diversiteit in problematiek en de als gevolg daarvan vereiste expertise qua ondersteuning, onderscheid gemaakt in de volgende doelgroepen:

- Volwassenen met matige tot zware psychiatrische problematiek
- Volwassenen met een matige tot zware verstandelijke beperking
- Volwassenen met een matige tot zware lichamelijke of zintuiglijke beperking of chronische ziekte
- Volwassenen die ten gevolge van het ouder worden kampen met beperkingen (waaronder psychogeriatrische problematiek)

2.1.2 Met welke organisaties is voor de ondersteuning per 2015 een overeenkomst gesloten?

Uitgaande van een zorgvuldige overgang voor cliënten én organisaties zijn er in september 2014 met 30 aanbieders voor de periode 2015 t/m 2016 overeenkomsten gesloten met een eenzijdige gemeentelijke optie tot verlenging met 2 x 1 jaar. In mei 2016² hebben we besloten gebruik te maken van de optie om deze overeenkomsten voor 2017 te verlengen. In **Bijlage 1** treft u een overzicht aan van de organisaties die voor ons zorgdragen voor de levering van de respectievelijke maatwerkvoorzieningen in de periode 2015 tot en met 2017. In enkele gevallen maken deze aanbieders ten behoeve van de levering van de ondersteuning gebruik van onderaannemers. Dit kan uitsluitend na gemeentelijke instemming.

2.1.3 Bekostiging van de aanbieders Wmo

De overeenkomsten betreffen zogenoemde raamovereenkomsten. De betaling van het geleverde aanbod vindt plaats volgens de formule $P \times Q$ (prijs x volume). Dit betekent dat uitsluitend de daadwerkelijk afgenomen ondersteuning kan worden gefactureerd. Deze systematiek impliceert dat er voor de aanbieders geen garantie van afname is en dat er geen bevoorschotting plaatsvindt.

¹ Verwervingsstrategie Wmo, Verwervingsstrategie Jeugd en Opvoedhulp, Verwervingsstrategie Jeugd-GGZ en Verwervingsstrategie Dyslexiezorg, Verwervingsstrategie AWBZ jeugd.

² Collegebesluit: 10 mei 2016 (kenmerk 674687).

Een uitzondering op de P x Q bekostiging vormt de Huishoudelijke ondersteuning. Hiervoor is per 2015 een periodetarief overeengekomen. Het periodetarief is een vast tarief per week, waarvoor de aanbieder een schoon en leefbaar huis (resultaat) dient te realiseren.

2.2 Jeugdwet

De Jeugdwet kende een overgangsrecht, inhoudende dat jeugdigen die op 31 december 2014 jeugdhulp hadden, gedurende de looptijd van hun indicatiebesluit - maar uiterlijk tot het einde van 2015 - het recht behielden op de zorg die de indicatie aangaf. Het overgangsrecht hield in dit geval ook in dat de cliënt recht had op levering van de ondersteuning door dezelfde aanbieder als vóór 2015.

Ook bij de verwerving van deze voorzieningen hebben we geopteerd voor een meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure, waarbij we alle aanbieders die vóór 2015 zorg leverden in de gelegenheid hebben gesteld een offerte uit te brengen.

2.2.1 Welke individuele voorzieningen (Jeugdwet) hebben we ingekocht?

Bij de inkoop van de Jeugdhulp is onderscheid gemaakt tussen de volgende 3 onderdelen, ook wel tranches genoemd:

Eerste tranche (vanuit Wet op de Jeugdzorg, tot 2015 bekostigd door de provincie)

- Jeugd- en opvoedhulp
- Jeugdbescherming en jeugdreclassering
- JeugdzorgPlus (gesloten Jeugdzorg)

Tweede tranche (vanuit AWBZ, tot 2015 bekostigd door het Zorgkantoor)

- Begeleiding individueel en groep
- Behandeling
- (kortdurend) Verblijf
- Persoonlijke verzorging
- Vervoer

Derde tranche (vanuit de Zorgverzekeringswet, tot 2015 bekostigd door de Zorgverzekeraar)

- Jeugd-GGZ (Geestelijke gezondheidszorg)
- Dyslexiezorg

De inkoop heeft voor wat betreft de eerste tranche plaatsgevonden op het niveau van de regio's Zuid-Kennemerland en IJmond. Het inkoopproces voor het aanbod van de tweede en derde tranche is door beide regio's én de gemeente Haarlemmermeer gezamenlijk gevoerd.

2.2.2 Met welke organisaties is voor de ondersteuning per 2015 een overeenkomst gesloten?

Met het oog op een zorgvuldige overgang hebben we in ons verwervingsproces ingezet op het continueren van de ondersteuning door de aanbieders die vóór 2015 ondersteuning boden. Met als uitgangspunt zorgcontinuïteit, c.q. een zachte landing voor cliënten en organisaties (in de vorm van contracten voor de periode 2015 t/m 2016 met een eenzijdige gemeentelijke optie tot verlenging met 2 x 1 jaar). Dit inkoopproces heeft ertoe geleid dat we in december 2014 met 40 zorgaanbieders een overeenkomst hebben gesloten. In mei 2016³ hebben we besloten gebruik te maken van de optie om deze overeenkomsten voor 2017 te verlengen.

In **Bijlage 2** treft u een overzicht aan van de organisaties die voor ons zorgdragen voor de levering van de respectievelijke individuele voorzieningen in de periode 2015 tot en met 2017. In enkele gevallen maken deze aanbieders ten behoeve van de levering van de ondersteuning gebruik van onderaannemers. Ook hierbij geldt dat dit uitsluitend kan na gemeentelijke instemming.

2.2.3 Bekostiging van de aanbieders Jeugdwet

De bekostiging is verschillend voor de respectievelijke tranches.

Aanbieders 1^e tranche

Deze aanbieders werden tot 2015 via subsidies gefinancierd en hadden geen ervaring met het op cliëntniveau factureren. De wijze van betaling hebben we hier per 2015 bij aan laten sluiten. Maandelijks wordt 1/13 van het

³ Collegebesluit: 10 mei 2016 (kenmerk 674687).

afgesproken totaalbudget voor het betreffende jaar als voorschot verstrekt, met uitzondering van de maand mei (2/13e). Na afloop van het jaar (vóór 1 februari) dienen deze aanbieders een eindfactuur in te dienen. Er worden géén maandelijks facturen door hen ingediend.

Aanbieders 2e tranche

Deze jeugdhulpaanbieders werden tot 2015 via het Zorgkantoor gefinancierd en hadden ervaring met het op individueel cliëntniveau factureren. De wijze van betaling per 2015 sluit hierbij aan: er wordt op cliëntniveau gefactureerd. Maandelijks vindt tevens bevoorschotting plaats (80%). We verstrekken maandelijks 1/13 van het afgesproken bedrag per jaar, uitgezonderd de maand mei (2/13^e). Na afloop van de maand wordt binnen 30 dagen een factuur ontvangen voor de daadwerkelijk geleverde zorg. Afrekening (verrekening) door de gemeente vindt plaats na afloop van het jaar.

Aanbieders 3^e tranche

Deze jeugdhulpaanbieders hadden ervaring met het op individueel cliëntniveau factureren. De wijze van betaling sluit hierbij aan: er wordt op cliëntniveau gefactureerd. Er is sprake van maandelijks bevoorschotting (80%) op de 15^e van de maand. We verstrekken maandelijks 1/13 van het afgesproken totaalbudget uitgezonderd de maand mei (2/13^e).

Na afloop van het zogenoemde diagnose behandelplan (Dbc) wordt een factuur voor de daadwerkelijk geleverde zorg ingediend. Afrekening (verrekening) door de gemeente vindt plaats na afloop van het jaar.

2.2.4 Gecontracteerde vrijevestigden

Daarnaast hebben we - in het kader van de **derde tranche** - met 54 zogenoemde vrijevestigde aanbieders van Jeugd-GGZ of Dyslexiezorg voor de periode 2015 t/m 2016 een overeenkomst gesloten (3 voor dyslexiezorg en 51 gericht op Jeugd-GGZ). Ook deze overeenkomsten hebben we verlengd voor 2017.

Voor zover de gemeente met een vrijevestigde behandelaar Jeugd GGZ of Dyslexiezorg een overeenkomst is aangegaan, gelden de volgende specifieke afspraken:

- Er is geen sprake van bevoorschotting.
- Facturering geschiedt in de vorm van declaraties. Deze declaratieberichten dienen uiterlijk binnen 30 dagen na afloop van het diagnose behandelplan (Dbc) te worden ingediend.

2.3 Samenvatting inkooptrajecten Wmo en Jeugdwet

In onderstaand schema treft u het hierboven gesteld samengevat aan.

Overzicht Schaal inkooptrajecten 2014	Producten	Juridische grondslag	Zorgaanbieders (2016)
Regio Zuid-Kennemerland	Huishoudelijke ondersteuning (in- en exclusief eenvoudige begeleiding)	Wmo	8 aanbieders
Regio's Zuid-Kennemerland en IJmond	Begeleiding en Kortdurend verblijf	Wmo	20 aanbieders
	Jeugd- en opvoedhulp, Jeugdbescherming, Jeugdreclassering, Jeugdzorg Plus (1 ^e tranche)	Jeugdwet	10 aanbieders
Regio's Zuid-Kennemerland en IJmond en gemeente Haarlemmermeer	Begeleiding, Behandeling, Persoonlijke verzorging, Kortdurend verblijf (2 ^e tranche)	Jeugdwet	19 aanbieders
	Jeugd-GGZ en Dyslexiezorg (3 ^e tranche)	Jeugdwet	21 aanbieders en 54 vrij gevestigden
Landelijk	Zeer specifieke zorg	Jeugdwet en Wmo	35 aanbieders

2.4 Aanbod Landelijk werkende instellingen

De VNG heeft namens alle gemeenten afspraken gemaakt met Landelijk werkende instellingen. Dit is voor zeer specifieke en schaars in te zetten zorg. In **Bijlage 3** treft u de betreffende Landelijk werkende instellingen aan. De ondersteuning van deze instellingen is gericht op volwassenen en - met name- jeugdigen.

Voor wat betreft de bekostiging van het aanbod van de Landelijk werkende instellingen geldt dat betaling in deze gevallen na indiening van een factuur - veelal voorafgaand aan de inzet - plaatsvindt.

3. INFORMATIE OVER DE UITVOERING PER 2015 JEUGDWET EN WMO

De uitvoering hebben we vorm gegeven volgens de uitgangspunten van het Beleidsplan Sociaal Domein 2015 t/m 2018, met de nadruk op meer integraliteit, zowel bij de vraagverheldering als bij het bieden van ondersteuning, meer maatwerk voor de cliënt. En waarbij we meer dan voorheen aansluiten bij de eigen kracht en het eigen netwerk van burgers en meer dan voorheen voorliggend wordt verwezen naar algemene voorzieningen. In het onderstaande schetsen we kort de toegang en de toeleiding tot de (individuele) ondersteuning.

3.1 Hoe hebben we de toegang en toeleiding tot de ondersteuning georganiseerd?

Het Loket Heemstede verzorgt de brede adviesfunctie op het gebied van welzijn en zorg en vormt daarnaast de toegang voor meldingen en aanvragen in het kader van de Wmo. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Heemstede vervult een vergelijkbare rol op het vlak van jeugd. Zowel het Loket als het CJG zijn samenwerkingsverbanden onder aansturing van een gemeentelijke coördinator.

Vanuit deze toegang worden de gesprekken met cliënten en derden (ouders, mantelzorgers) gevoerd, vindt zo nodig afstemming plaats (bijvoorbeeld met wijkverpleegkundigen, huisartsen en het onderwijs), wordt het gespreks- en onderzoeksverslag, c.q. het gezinsplan opgesteld en ter ondertekening aan de cliënt verzonden én wordt een advies gegeven over ingediende aanvragen. Hierbij wordt waar mogelijk uitgegaan van een gesprek via een huisbezoek én wordt altijd maatwerk geboden.

In voorkomende gevallen worden vragen/meldingen door de Loketmedewerkers en de medewerkers van het CJG gezamenlijk behandeld. Waar nodig is tevens sprake van afstemming met de IASZ (met name in gevallen waarin ook sprake is van financiële problematiek). Per 2016 hebben we de integrale vraagverheldering verder doorontwikkeld door de medewerkers van het Loket Heemstede en het CJG Heemstede gezamenlijk te scholen en ook gezamenlijk spreekuur te laten uitvoeren (duo's). Tevens hebben we de ondersteuning vanuit de toegang zelf verbreed. Op deze wijze zijn we steeds beter in staat een passend arrangement voor de ondersteuning van cliënten samen te stellen.

De Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ) draagt zorg voor de administratieve processen, waaronder het opstellen van beschikkingen (na ontvangst advies vanuit de toegang), het aanmelden van cliënten bij aanbidders, het aanmelden ten behoeve van de vaststelling van de eigen bijdrage bij het CAK en de betaling na controle van de door de aanbidders ingediende facturen. Deze facturen worden digitaal ontvangen via het zogenoemde gegevensknooppunt. We merken op dat in de beschikkingen onder andere de resultaten die met de ondersteuning worden beoogd zijn opgenomen.

Naast het CJG biedt de Jeugdwet ook andere toegangsmogelijkheden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het vrijwillige én het gedwongen kader. Toegang tot het vrijwillige kader kan ook worden verkregen via een verwijzing van een (huis)arts. De toegang tot het gedwongen kader vindt plaats via gecertificeerde instellingen⁴, de kinderrechter of het openbaar ministerie. Ook in de gevallen dat sprake is van (een aanvraag om) ondersteuning via een verwijzing van een (huis)arts, ontvangt de cliënt een beschikking van de gemeente.

In **Bijlage 4** treft u de Heemstedse werkwijze om te komen tot het verstrekken van individuele ondersteuning schematisch aan.

3.2 Op welke wijze vindt de regie en sturing plaats?

Via de gegevens die ons toegangs- en toeleidingproces biedt en via kwartaalgesprekken met aanbidders van maatwerkvoorzieningen Wmo en maandelijkse gesprekken met jeugdhulpaanbidders houden we op kwantitatief en kwalitatief vlak inzicht in de verstrekte ondersteuning. Per halfjaar rapporteren we over onze ervaringen aan de raad: we geven daarbij onder andere inzicht in de volumes (cliënten en verstrekkingen), de uitgaven van de ondersteuning (en de prognose hiervan) ten opzichte van het budget en de inhoudelijke ontwikkelingen.

⁴ Een gecertificeerde instelling: is een aanbieder van Jeugdbescherming en Jeugdreclassering die naast de wettelijke kwaliteitseisen ook voldoet aan de eis van verplichte certificering door het Keurmerkinstituut.

3.3 Hoeveel individuele ondersteuning bieden we aan en welk volume verwachten we per 2018?

In de onderstaande schema's treft u een overzicht aan van de aantallen uitstaande verstrekkingen zorg in natura op jaarbasis (gemiddeld aantal). Het betreft dus géén unieke cliënten. En het betreft geen verstrekkingen op basis van een persoonsgebonden budget.

3.3.1 Wet maatschappelijke ondersteuning

Onderstaand overzicht brengt de aard en omvang van de verstrekking op grond van de Wmo in beeld. We geven in de derde kolom onze verwachtingen aan per 2018 voor wat betreft de benodigde ondersteuning in natura. Hierbij baseren we ons op de ontwikkelingen die we sinds 2015 hebben geconstateerd - mede opgenomen in onze halfjaarlijkse Rapportages Sociaal Domein⁵ - én op de ervaringen vanuit de toegang (Loket Heemstede en CJG Heemstede). In het volgende hoofdstuk geven we aan op welke wijze we deze verwerving van deze ondersteuning willen vormgeven én welke kantelingsmogelijkheden we daarbij zien. We streven daarbij waar mogelijk naar een optimalisering van de ondersteuning.

Wet maatschappelijke ondersteuning	Uitstaande verstrekkingen zorg in natura in 2016 (gemiddeld)	Verwachte (uitstaande) verstrekkingen zorg en natura per 2018 op jaarbasis (afgerond)
Begeleiding Groep voor volwassenen die ten gevolge van het ouder worden kampen met beperkingen	66	75
Begeleiding Groep voor volwassen met een lichamelijke of zintuigelijke beperking of chronische ziekte	9	10
Begeleiding Groep voor volwassenen met een verstandelijke beperking	7	10
Begeleiding Groep voor volwassenen met psychiatrische problematiek	23	30
Vervoer bij Begeleiding Groep	67	70
Begeleiding Individueel voor volwassenen die ten gevolge van het ouder worden kampen met beperkingen	5	5
Begeleiding Individueel voor volwassenen met een lichamelijke of zintuigelijke beperking of chronische ziekte	8	10
Begeleiding Individueel voor volwassenen met psychiatrische problematiek	55	60
Begeleiding Individueel voor volwassen met een verstandelijke beperking	29	30
Huishoudelijke ondersteuning	390	400
Huishoudelijke ondersteuning met (eenvoudige) begeleiding	170	180
Kortdurend verblijf	1	5
Totaal	829	875

Toelichting schema

Zoals aangegeven in de Rapportages Sociaal Domein hebben we per 2015 een groei gezien in de behoefte aan ondersteuning in de vorm van Begeleiding groep van volwassenen die ten gevolge van het ouder worden problemen ondervinden (met name cliënten met psycho-geriatrische problematiek) én van volwassenen die kampen met psychiatrische problematiek. Voor wat betreft laatstgenoemde groep hebben we ook een stijging gezien in de ondersteuningsbehoefte in de vorm van Begeleiding Individueel. Verder hebben een toename gezien bij de ondersteuning van volwassenen met een verstandelijke beperking. De op de diverse onderdelen gesignaleerde groei is in 2016 gestabiliseerd.

In het bovenstaande schema houden we bij onze verwachtingen voor het benodigde volume vanaf per 2018 rekening met een (geringe) nadere groei voor met name de genoemde ondersteuning. We doen dit gelet op het feit dat Heemstede een vergrijsde gemeente is én gezien het landelijke beleid om zowel ouderen als mensen met psychiatrische problematiek en een verstandelijke beperking langer zelfstandig thuis te laten wonen respectievelijk buiten instellingen te laten wonen.

⁵ Rapportage Sociaal Domein eerste kwartaal 2015 (Q1); Rapportage Sociaal Domein eerste halfjaar 2015 (Q1 en Q2); Rapportage Sociaal Domein 2015 (Q1 t/m Q4); Rapportage eerste halfjaar 2016 (Q1 en Q2).

We hebben per 2015 tevens een aanzienlijke stijging (verdrievoudiging) gezien van de vervoersbehoefte van cliënten die gebruikmaken van de voorziening Begeleiding Groep. Ook dit lijkt te worden veroorzaakt door de trend dat ook cliënten met relatief zware beperkingen langer zelfstandig thuis blijven wonen.

Voor de ondersteuning waarbij we geen (grote) stijging hebben gezien of voorzien, zijn we voor wat betreft de verwachte volumes op jaarbasis per 2018 uitgegaan van een afronding naar boven. Bij de verwerving gaan we op deze wijze uit van een passend aanbod met voldoende volume voor de Heemstedse volwassen inwoners die ondersteuning behoeven.

3.3.2 Jeugdwet

Onderstaand overzicht brengt de aard en omvang van de verstrekking op grond van de Jeugdwet in beeld. En ook hier geven we in de derde kolom onze verwachtingen op jaarbasis per 2018 voor wat betreft de benodigde ondersteuning in natura, gebaseerd op de ontwikkelingen die we sinds 2015 hebben geconstateerd

In vergelijking tot de ondersteuning vanuit de Wmo - die vaak levenslang is - is deze op het vlak van de Jeugdwet in de meeste gevallen tijdelijk. Tevens is de ondersteuning vanuit de Jeugdwet meer divers van aard en kent zij voor bepaalde onderdelen een specialistischer karakter. Hierbij kan gedacht worden aan de persoonlijke verzorging, behandeling en het gedwongen kader. Tot slot merken we op dat de ondersteuning vanuit de Wmo er in de regel op gericht is om verslechtering te voorkomen, c.q. te vertragen, terwijl de individuele ondersteuning van jeugdigen veeleer gericht is op herstel. Dit alles leidt er mede toe dat we meer fluctuatie zien in het verstrekken van zorg in natura aan jeugdigen dan in de ondersteuning aan volwassenen.

Jeugdwet	Jaarlijkse verstrekkingen 2016 (gemiddeld)	Verwachte uitstaande verstrekkingen per 2018
Eerste tranche: jeugd- en opvoedhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering, JeugdzorgPlus	100	100
Tweede tranche: begeleiding individueel en groep, behandeling, kortdurend verblijf, persoonlijke verzorging, vervoer ⁶	25	25
Derde tranche: jeugd-GGZ, dyslexiezorg	400	400
Totaal	550	550

Toelichting schema

In tegenstelling tot bij de Wmo-ondersteuning verwachten we op het gebied van individuele ondersteuning van jeugdigen qua volume op jaarbasis per 2018 géén wezenlijke veranderingen ten opzichte van het beeld in 2016. Wel verwachten we een verdere verschuiving tussen de verschillende producten (met name van residentiele ondersteuning naar laagdrempeliger extramurale ondersteuning). We gaan hier in hoofdstuk 4 nader op in.

3.4 Wmo en Jeugdwet: hoe verhouden de kosten van de individuele ondersteuning zich tot de middelen?

We hebben in 2015 ruimschoots binnen het beschikbare budget de nieuwe taken uitgevoerd en de ondersteuning geboden. Voor wat betreft de kosten van de individuele ondersteuning die in deze notitie worden behandeld merken we op dat deze in 2015 en eerste helft van 2016 circa 75% bedroegen van de voor deze ondersteuning beschikbare middelen. We verwachten dat dit beeld voor geheel 2016 in grote lijn gelijk blijft.

Zoals in de Rapportages Sociaal Domein aangegeven kan dit positieve financiële beeld op het vlak van huishoudelijke ondersteuning, begeleiding en jeugdhulp worden benut om de verwachte bezuinigingen op het vlak van het sociaal domein breed - inclusief Participatiewet - in de komende jaren te kunnen opvangen. Daarnaast verwachten we dat er - binnen dit door ons ontschot budget en uitgaande van een verdere transformatie van de voorzieningen en de werkwijze - ruimte is om de verwachte groei als gevolg van de vergrijzing en het extramuralisering te kunnen opvangen.

⁶ De mogelijke (geringe) vervoersbehoefte vanuit tranche 1 en tranche 3 is ingevuld via een aparte afspraak met de vervoerder voor het leerlingenvervoer

Ter informatie treft u in Bijlage 5 een overzicht aan van de omvang van de Integratie-uitkeringen voor de taken op het vlak van het Sociaal Domein in de komende jaren. We gaan hierbij uit van de gegevens uit de september-circulaire 2016.

3.5 Wat gaat er goed en waar zien we mogelijkheden voor optimalisering?

De afgelopen twee jaar heeft elke gemeente ervaring opgedaan met de nieuwe taken en kennisgemaakt met de nieuwe cliënten. Ook wij. Dit geeft ons op dit moment - via het intensieve contact vanuit het Loket en het Centrum voor Jeugd en Gezin - een beter beeld van de (ondersteuningsbehoefte van de) cliënt dan we vóór 2015 hadden. Daarnaast hebben we meer inzicht gekregen in de inhoud van het ondersteuningsaanbod van de aanbieders. Dit zal worden betrokken bij de nieuwe verwerving.

Ook zien we meer mogelijkheden bij het inzetten van algemene voorzieningen bij de ondersteuning van onze inwoners. En ook hierbij hanteren we het uitgangspunt dat we waar mogelijk met de inzet van deze algemene voorzieningen de ondersteuning van onze inwoners willen optimaliseren: zo dichtbij en laagdrempelig mogelijk.

3.5.1 Wat gaat er goed?

Zoals aangegeven in de Rapportages Sociaal Domein is het algemene beeld na de implementatie van de gedecentraliseerde taken voor Heemstede positief. Na goed verlopen inkooptrajecten in 2014 hebben we ons in eerste instantie met name gericht op een zorgvuldige overgang (transitie), waarbij voor ons de continuïteit van ondersteuning voor de cliënt voorop heeft gestaan. En tevens de continuïteit van de aanbieders.

Daarnaast is onze inzet in belangrijke mate gericht geweest op het nader vormgeven van de toegang en de toeleiding van de nieuwe doelgroepen, de doorontwikkeling van CJG en Loket Heemstede via het toevoegen van specialistische kennis, de deskundigheidsbevordering van medewerkers en op het inregelen van de administratie en de daarbij behorende processen. We zijn in nauwe afstemming met de aanbieders in staat gebleken om de burgers/gezinnen die dat nodig hebben tijdig passende ondersteuning te bieden. Hierbij hebben we nadrukkelijk ingezet op maatwerk. De uitvoering hebben we vorm gegeven met de nadruk op meer integraliteit, zowel bij de vraagverheldering als bij het bieden van ondersteuning.

De vereiste transformatie (zowel qua aanbod als organisatorisch) is, zowel door organisaties als door onszelf, voortvarend ingezet. Hierbij hebben we niet alleen kansen gezien in de samenhang tussen de betreffende wetten, maar ook in de verbinding met, c.q. de versterking van de algemene voorzieningen. Hier hebben we de afgelopen periode intensief op ingezet via de transformatie van het welzijnswerk, de aanpassing van ons subsidiebeleid en ons cultuurbeleid en de doorontwikkeling tot multifunctionele accommodatie (met een multidisciplinair aanbod) van het pand Julianaplein 1. Bij al deze ontwikkelingen hebben we de kansen op het leggen van een verbinding met het sociaal domein - en het op deze wijze verbeteren van het aanbod voor onze inwoners - benut.

En tot slot is ook financieel het uitgangspunt om de taken binnen de verstrekte budgetten uit te voeren door ons vooralsnog ruimschoots gerealiseerd. Daarbij is het uiteraard met name van belang dat de cliënten (en hun mantelzorgers) de geboden ondersteuning als goed en passend (hebben) ervaren. Dit laatste blijkt uit de klantonderzoeken en het mantelzorgonderzoek dat we hebben gehouden. Uit onze klantonderzoeken kan worden geconcludeerd dat onze cliënten tevreden zijn over de ondersteuning die zij ontvangen. Deze tevredenheid horen we tevens in de huisbezoeken die worden afgelegd in het kader van de herbeoordelingen bij aflopende toekenningen en bij de nazorg die we structureel vorm hebben gegeven.

3.5.1.1 Waardoor gaat het goed?

Zoals we hebben aangegeven in de Rapportages Sociaal Domein kan verondersteld worden dat het volgende heeft bijgedragen aan het positieve beeld van de uitvoering van de nieuwe taken tot nu toe:

- **Verwervingstraject**
Een in 2014 goed doorlopen inkooptraject, waarbij tevens verschillende producten aangepast zijn ingekocht (bijvoorbeeld de combinatie Huishoudelijke ondersteuning met lichte begeleiding).
- **Nieuwe systematiek huishoudelijk ondersteuning**
Een nieuwe inrichting (en bekostigingssystematiek) van de maatwerkvoorziening Huishoudelijke ondersteuning. De resultaatbekostiging op het vlak van Huishoudelijke ondersteuning hebben we in 2014 qua overgang zorgvuldig voorbereid en tijdig aangekondigd. Naar aanleiding van uitspraken van de

Centrale Raad van Beroep over de wijze waarop de Huishoudelijke ondersteuning door gemeenten wordt ingevuld, hebben we de activiteiten om te komen tot het resultaat (een schoon en leefbaar huis) én de frequentie daarvan aangescherpt, c.q. specifiek vastgelegd.

- **Werkwijze van de toegang**

Het feit dat vanuit de toegang al geruime tijd vóór 2015 zo veel mogelijk gericht op het bieden van maatwerk werd gewerkt, met in beginsel altijd een huisbezoek. De decentralisaties hebben de mogelijkheden voor het Loket Heemstede en het CJG Heemstede om een aanvraag integraal te beoordelen en maatwerk te leveren per 2015 aanzienlijk vergroot. Het bieden van maatwerk is tevens gestimuleerd middels het realiseren van een intensieve - en structurele - samenwerking met huisartsen en zorgaanbieders (wijkverpleegkundigen). Daarnaast is de ondersteuning die vanuit de toegang zelf geboden kan worden uitgebreid.

Waar we verbetermogelijkheden in de ondersteuning van individuele cliënten hebben gezien, hebben we deze uitgevoerd. En waar we mogelijkheden voor optimalisering van de ondersteuning in het algemeen zien, betrekken we deze bij de nieuwe verwerving.

- **Interne organisatie**

Het werken binnen de in 2015 vormgegeven Programmamanagementstructuur met dagelijkse coaching van de toegang medewerkers en dagelijkse afstemming en korte lijnen tussen uitvoering (toegang, toeleiding en administratieve afhandeling), contractmanagement, beleid en bestuur. Dit heeft ertoe geleid dat knelpunten snel signaleerd en opgelost konden worden.

- **Inzet algemene voorzieningen**

De anticiperend op de decentralisaties ingezette beweging om het algemene voorzieningenniveau in Heemstede te versterken. Én de transformatie die anticiperend op de decentralisaties al was ingezet om activiteiten aan te bieden die gezamenlijk worden uitgevoerd door zorgpartijen en partijen die algemene voorzieningen bieden. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gewezen op het gezamenlijke dagopvangproject van de SHDH en de Stichting WIJ Heemstede. Op deze wijze is sprake van een voor de doelgroep in veel gevallen passende en toereikende, mede met inzet van het welzijnswerk geboden, voorziening die de druk op de (vergelijkbare) maatwerkvoorziening - én de bekostiging hiervan - aanzienlijk heeft verminderd.

- **Werkwijze aanbieders**

De geconstateerde flexibele inzet van aanbieders binnen de kaders van de gesloten contracten. Hierbij is voor wat betreft de afstemming over de inhoud van de ondersteuning sprake van een constructieve afstemming tussen de aanbieders en het Loket Heemstede en het CJG. Deze contacten dragen er mede aan bij dat - binnen de kaders van de overeenkomsten - de ondersteuning van cliënten steeds meer in samenhang en resultaatgericht kan worden aangeboden. Ook contacten tussen de aanbieders en de IASZ in het kader van de administratieve afhandeling, facturering en betaling zijn op constructieve wijze verder geïntensiveerd, waarbij we hebben gestreefd naar zo min mogelijke administratieve lasten.

- **Ingezette transformatie aanbieders**

Transformatie Wmo

In de afgelopen 2 jaar was sprake van een intensivering van de vaak al vóór 2015 ingezette transformatie én van nieuwe initiatieven. Zo zagen we dat enkele zorgaanbieders ervoor opteerden om Begeleiding Individueel in groepsverband aan te bieden, dat er aansluiting is gevonden bij het welzijnswerk (voor afschaling, maar ook voor het gebruik van de locatie voor het aanbod Begeleiding), dat domotica meer werd ingezet (met bijvoorbeeld 24/7 bereikbaarheid als resultaat), dat er meer vrijwilligers zijn ingezet, dat de inzet/belastbaarheid van de mantelzorgers is betrokken bij de invulling van de ondersteuning van de cliënt én dat er meer aandacht was voor de mogelijke inzet van het netwerk van de cliënt. Daarnaast was sprake van een beweging waarbij zorgaanbieders meer gebruik maakten van gezamenlijke accommodaties én waarbij meer dan voorheen werd gezocht naar locaties die dicht bij de doelgroep liggen. Verschillende aanbieders zijn tevens nauwer met elkaar gaan samenwerken, opdat voor nieuwe cliënten de meest gepaste vorm van Begeleiding kon worden geboden.

Transformatie Jeugdwet

Ook bij de aanbieders van jeugdhulp hebben we de afgelopen 2 jaar een transformatie van aanbod en werkwijze gezien, zij het in geringere mate dan bij de Wmo-aanbieders. Aanbieders zijn steeds vaker zorg dicht bij de jeugdige/het gezin gaan leveren en zijn zich gaan inzetten op het versterken van de eigen kracht van de jeugdige/het gezin. Dit heeft onder andere geleid tot een verschuiving van behandeling op de locatie van de aanbieder naar ambulante ondersteuning thuis. We hebben tevens een beweging gezien van ondersteuning op grond van dwang naar ondersteuning via drang. Er was daarnaast sprake van een beweging gericht op preventie om inzet van specialistische ondersteuning te voorkomen. Daarbij is door aanbieders steeds vaker gewerkt vanuit een integrale visie, waarbij naast zorg ook aandachtsgebieden als onderwijs, wonen en werk/inkomen worden betrokken. Voor het realiseren van deze aanpak is sprake van een nauwere samenwerking van aanbieders met het CJG, het lokale veld en met andere zorgaanbieders dan voorheen. Wanneer toch specialistische zorg moet worden ingezet, wordt steeds beter gekeken wanneer de zorg weer kan worden afgeschaald.

Reorganisaties aanbieders

Voor wat betreft de interne organisatie hebben veel aanbieders de afgelopen periode een reorganisatie doorgevoerd. Zo wordt bijvoorbeeld meer gewerkt met zelfsturende of zelforganiserende teams en is het aantal directie- en/of managementfuncties verminderd. Op deze manier wordt gestreefd naar een efficiëntere en effectievere werkwijze.

3.5.2 Geconstateerde hiaten en aandachtspunten

Het bovenstaande positieve beeld laat onverlet dat we mogelijkheden voor verbetering zien. Zo hebben we de volgende hiaten en aandachtspunten geconstateerd in het in 2014 door ons verworven ondersteuningsaanbod en/of in de gesloten overeenkomsten.

3.5.2.1 Wat kan er beter?

- Voor bepaalde problematiek hebben we geconstateerd dat er op dit moment geen of onvoldoende geschikt aanbod aanwezig. We denken hierbij met name aan huishoudelijke ondersteuning in die gevallen waarin sprake is van complexe (psychiatrische) en/of zwaardere problematiek. Vóór 2015 viel dit onder het product Huishoudelijke hulp 3. Per 2015 hebben we dit verworven als (onderdeel van de) huishoudelijke ondersteuning met lichte begeleiding. Over dit product zijn we tevreden, maar we constateren wel dat dit niet voldoet in de situaties waarin sprake is van complexe en/of zwaardere problematiek. Op dit moment lossen we dit op via maatwerk, maar gesteld kan worden dat een structurele oplossing de voorkeur verdient.
- Voor sommige onderdelen op het gebied van de ondersteuning van jeugdigen is sprake van een gering aantal gecontracteerde aanbieders of uitsluitend één aanbieder. We constateren dat dit geen probleem is in die gevallen dat sprake is van zeer specialistische ondersteuning én een gering volume. Indien dit echter speelt bij specialistische ondersteuning waarbij sprake is van een groot volume (zoals bijvoorbeeld bij onderdelen van de jeugd- en opvoedhulp) kan worden gesteld dat dit een niet gewenste situatie is. Het beperkt de keuzevrijheid van cliënten en leidt tot kwetsbaarheid/risico's (bijvoorbeeld met betrekking tot de snelheid waarmee de ondersteuning kan worden gestart).
- In enkele gevallen is ons gebleken dat er als gevolg van het administratieve proces en de eisen qua facturatie (mede ingegeven door het landelijke berichtenverkeer) onvoldoende flexibiliteit geboden kan worden om daadwerkelijk maatwerk te kunnen leveren. Hierbij kan gedacht worden aan de ondersteuning van inwoners met psychiatrische problematiek. Zij kunnen een zodanig wisselend ziektebeeld hebben dat er geen sprake is van een constante ondersteuningsbehoefte.
- We zien dat met name bij Begeleiding Individueel voor mensen met psychiatrische problematiek aanbieders de beweging hebben gemaakt, c.q. willen maken, om dit deels in groepsverband vorm te geven. Op dit moment is dit uitsluitend mogelijk via separate afspraken met aanbieders. Ook in dit geval merken we op dat gesteld kan worden dat een structurele, algemene oplossing de voorkeur verdient.

Overigens moet deze inzet niet worden verward met het product Begeleiding Groep.

- We zien dat bij Begeleiding Groep sommige aanbieders de beweging willen maken om de door hen aangeboden dagbesteding breder dan de eigen doelgroepen open te stellen. Op dit moment is dit uitsluitend mogelijk via separate afspraken, c.q. maatwerk. Ook in dit geval merken we op dat gesteld kan worden dat een structurele, algemene oplossing de voorkeur verdient.
- We hebben geconstateerd dat Begeleiding Groep voor cliënten die problemen ervaren als gevolg van het ouder worden met name wordt ingezet voor ouderen met psycho-geriatrische problemen. Voor ouderen met somatische problematiek is dit aanbod inhoudelijk niet altijd interessant.
- In onze beschikkingen nemen we waar mogelijk het gewenste resultaat van de ondersteuning op. Deze resultaatsturing sluit aan bij het in overleg met de cliënt opgestelde gespreksverslag of gezinsplan. Gebleken is dat het ondersteuningsplan van de aanbieder niet in alle gevallen optimaal hierbij aansluit.
- In een enkel geval zien we dat onze overeenkomsten zodanig zijn opgesteld dat trainingsaanbod op het vlak van jeugd door aanbieders is geschaard onder individuele ondersteuning. Bijvoorbeeld ondersteuning als Rots en Water (een weerbaarheidstraining voor kinderen) en Aler4You (training vroeg signalering voor de kinderopvang). Gesteld kan worden dat dit een ongewenste situatie is: het betreft in die gevallen aanbod dat veeleer hoort onder het (goedkopere) algemene voorzieningenaanbod.
- De inzet van onderaannemers is met name bedoeld voor een relatief gering deel van de ondersteuning waarvoor de hoofdaannemer de specifieke expertise ontbeert. In een enkel geval hebben we echter geconstateerd dat ondersteuning die bij een aanbieder is gecontracteerd bijna volledig door een onderaannemer wordt uitgevoerd. We zien dit als een ongewenste situatie. Niet alleen financieel (de hoofdaannemer vraagt een gedeelte van de omzet als vergoeding), maar ook qua sturing (de gesprekken in het kader van het contractmanagement vinden uitsluitend plaats met de hoofdaannemer, c.q. de gecontracteerde partij).
- Een deel van de kosten voor kinderopvang bij kinderen zonder ondersteuning vanuit de Jeugdwet komt voor rekening van de ouders. We constateren dat in sommige gevallen kinderopvang voor kinderen met een beperking als ondersteuning in het kader van de Jeugdwet wordt ingezet, met als gevolg dat de totale kosten van de kinderopvang worden betaald vanuit het jeugdbudget. Anders gezegd, hiermee is sprake van een discrepantie met de bekostiging van kinderopvang in het geval er geen sprake is van een ondersteuningsbehoefte op grond van de Jeugdwet.
- We zien met name bij de inzet van de vrijgevestigden jeugd dat sprake is van veel aanbieders (55) met vaak hetzelfde product. Voor wat betreft laatstgenoemde inzet zien we dat de daadwerkelijke inzet beperkt is gebleven tot circa 20 aanbieders.

Naast het bovenstaande zien we mogelijkheden voor verbeteringen in de wijze en de mate van transformatie bij de aanbieders van jeugdhulp. En we blijven kansen zien voor een verdere optimalisering van de ondersteuning aan onze inwoners via een doorontwikkeling van de integrale aanpak en het ondersteuningsaanbod van onze toegang. Daarnaast zien we mogelijkheden voor een versterking van en een kanteling van individuele voorzieningen richting het algemene voorzieningenniveau, een betere afstemming en aansluiting tussen de individuele ondersteuning voor jeugd en volwassenen. In dit kader zien we bij de verwerving per 2018 kansen in de gevallen dat aanbieders ondersteuning aan beide doelgroepen bieden. Dit vergemakkelijkt de overgang 18-/18+.

3.5.3 Wat heeft de toezichthouder Wmo geconstateerd?

Om beter inzicht te krijgen in de kwaliteitsborging van aanbieders hebben we Bureau Facit verzocht, aanvullend op de reguliere inzet van het Bureau als toezichthouder Wmo, in het laatste kwartaal van 2016 een aantal werkbezoeken (kwaliteitsaudits) af te leggen. In dit kader heeft bij vijf Wmo-aanbieders (steekproefsgewijs gekozen), een audit plaatsgevonden. De uitkomsten hiervan willen we betrekken bij de doorontwikkeling van de opzet van de kwartaalgesprekken met de aanbieders én bij de verwerving per 2018. Samengevat adviseert Bureau Facit ons om gecontracteerde aanbieders te verzoeken eenmaal per jaar aantoonbaar te maken dat zij voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen en thema's te benoemen waarop ze inzicht moeten geven (bijvoorbeeld veiligheid, bejegening, competenties en vaardigheden van de professional).

In een eerder stadium heeft Bureau Facit ons, in haar reguliere rol als toezichthouder, al geadviseerd om bij de nieuwe verwerving rekening te houden met het belang van het rapporteren van aanbieders van niet alleen formele, maar ook van informele klachten. Dit sluit aan bij eerder gemaakte verzoeken hierover vanuit de Commissie Samenleving.

3.6 Resumé

Resumerend merken we op dat we het van belang vinden dat we het tot nu toe gerealiseerde borgen, maar dat we aanvullend aan de hand van de ervaringen tot nu toe én de verbindingen die we met de basisinfrastructuur hebben gelegd kansen zien voor een verdere optimalisering van het ondersteuningsaanbod voor onze inwoners per 2018. Die kansen betreffen niet alleen de doorontwikkeling van onze (integrale) werkwijze, de verbreding van ons aanbod bij de toegang en de nadere preventieve invulling op het vlak van de algemene voorzieningen. Het betreft ook het benutten van de kansen door het realiseren van een optimalisering van de inhoud van het ondersteuningsaanbod van aanbieders, door het verder kantelen van individuele voorzieningen naar de algemene voorzieningen en/of door het verder door ontwikkelen van de afstemming van de individuele en algemene voorzieningen. In het volgende hoofdstuk gaan we nader in op de wijze waarop we, met het voorgaande als streven, de verwerving 2018 vorm willen geven.

4. DE VERWERVING PER 2018

Gedurende 2014 is op (boven)regionaal niveau een intensief inkoopproces uitgevoerd gericht op de verwerving van nieuwe maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en individuele voorzieningen op grond van de Jeugdwet per 2015. Ook voor de verwerving van het aanbod per 2018 willen de gemeenten van de regio's IJmond en Zuid-Kennemerland waar mogelijk gezamenlijk optrekken.

Bij de voorbereiding op deze (regionale) verwerving bleek echter sprake van diversiteit qua uitgangspositie tussen de betrokken gemeenten. In het onderstaande schetsen we de verschillen. Vervolgens gaan we in op de overeenkomsten tussen de regiogemeenten én de wijze waarop we - met respect voor de lokale verschillen - als regiogemeenten gezamenlijk in dit proces optreden.

4.2 Verschillen tussen de regiogemeenten

De uniformiteit bij de inkoop voor de ondersteuning per 2015 en het gezamenlijk uitvoering geven aan het contractmanagement laten onverlet dat de gemeenten van Zuid-Kennemerland en IJmond de afgelopen 2 jaren op verschillende wijzen - mede als gevolg van de respectievelijke concrete lokale situaties - invulling hebben gegeven aan de uitvoering van de nieuwe taken. We merken in dit verband overigens op dat deze diversiteit inherent is aan de decentralisaties, die gericht zijn op het uitvoeren van de nieuwe taken vanuit en passend bij de lokale situatie. We zien dat op de volgende vlakken per 2015 verschillen zijn ontstaan:

- **Diversiteit in toegang, regie en sturing**

Er is verschil in de wijze waarop:

- de toegang en de toeleiding tot ondersteuning zijn vormgegeven (qua samenstelling teams, de mate van integrale werkwijze (vraagverheldering en/of aanbod), qua ondersteuningsaanbod vanuit de toegang zelf en qua organisatievorm (intern of extern vormgegeven)).
- het (integrale) ondersteuningsaanbod tot stand komt. Soms gebeurt dit door de gemeente/de toegang, soms door een aanbieder.
- de interne processen zijn ingericht (zoals het besluitvormingsproces, inclusief het verstrekken van ondersteuning met of zonder beschikking. En het al dan niet opnemen van resultaten in beschikkingen).

De wijze waarop een gemeente vormgeeft aan het gestelde onder sub a t/m c heeft gevolgen voor de wijze waarop sprake is van gemeentelijke regie en sturing.

- **Diversiteit in tempo kanteling van individuele naar algemene voorzieningen**

Er is verschil in de wijze waarop en de mate waarin:

- de kanteling van de individuele ondersteuning richting algemene voorzieningen of richting wijkteams/loketten en CJG's is/wordt gerealiseerd. De regiogemeenten bevinden zich op dit moment op dit vlak in verschillende stadia van doorontwikkeling.

- **Diversiteit op financieel vlak**

Daarnaast zien we verschillen op financieel vlak:

- in de mate van ontschotting van de verschillende budgetten in het sociaal domein en in de omvang en uitgaven van de betreffende budgetten (én in het evenwicht daartussen). De regiogemeenten verschillen hierdoor sterk van elkaar qua financiële uitgangspositie per 2018.

- **Diversiteit in beleid**

Er is diversiteit ontstaan als gevolg van:

- de keuze van de gemeenten Haarlem en Zandvoort om de met de aanbieders gerealiseerde transformatie tot resultaat-bekostiging op het vlak van huishoudelijk ondersteuning los te laten en terug te gaan naar bekostiging van uren (P x Q). De gemeenten Heemstede, Bloemendaal en Haarlemmerliede en Spaarnwoude hebben, met een aanscherping van de uitvoeringsregels, de resultaatbekostiging gecontinueerd. Dit betekent dat er per medio 2016 geen sprake meer is van regionale uniformiteit in Zuid-Kennemerland voor wat betreft de huishoudelijke ondersteuning.

Voor de verwerving van de huishoudelijke ondersteuning geldt dat deze in 2014 op het niveau van de regio Zuid-Kennemerland heeft plaatsgevonden. De regio IJmond kende een ander traject. Ook voor de onderhavige verwerving geldt dat er geen gezamenlijk verwervingsproces voor huishoudelijke ondersteuning is: de gemeenten van de regio IJmond hebben de huishoudelijke ondersteuning voor de komende jaren reeds verworven en hiervoor in 2016 een aanbestedingsproces doorlopen.

Doelgroepen

Alle regiogemeenten hebben in de afgelopen periode nader inzicht gekregen in de (nieuwe) cliënt en zijn/haar ondersteuningsbehoefte. Hierdoor is helder geworden dat er - gelet op de bevolkingsopbouw - verschillen per gemeente zijn voor wat betreft de (omvang van) de doelgroepen in het algemeen en de geconstateerde ondersteuningsbehoefte in het bijzonder.

4.3 Gezamenlijke doelen en uitgangspunten van de regiogemeenten

Naast de bovenstaande verschillen hebben de regiogemeenten uiteraard gekeken naar hun overeenkomsten. De beleidsuitgangspunten voor wat betreft (de transitie en transformatie van) het ondersteuningsaanbod op het vlak van Wmo en Jeugdwet hebben in de verschillende regiogemeenten dezelfde strekking. Dit was in 2014 de basis voor de gezamenlijke verwerving van individuele voorzieningen op het vlak van de Wmo en de Jeugdwet. En is ook nu nog de basis waarop de regiogemeenten gezamenlijk het verwervingsproces willen doorlopen.

4.3.1 Wat willen de regiogemeenten realiseren?

De gezamenlijke (regionale) ambitie is het realiseren van passende en kwalitatief goede ondersteuning voor inwoners die ondersteuning behoeven: het organiseren van de juiste ondersteuning op het juiste moment. Burgers moeten een beroep op zorg en ondersteuning kunnen doen, bij voorkeur dicht in hun leefomgeving en rekening houdend met de nog aanwezige mogelijkheden en uitgaande van hun eigen verantwoordelijkheden. De regiogemeenten hebben hiervoor ieder hun eigen (transformatie)doelen voor het sociaal domein benoemd.

Hoewel de formuleringen soms verschillen en er op verschillende manieren en in verschillende faseringen aan de implementatie wordt gewerkt, zijn de intenties hetzelfde.

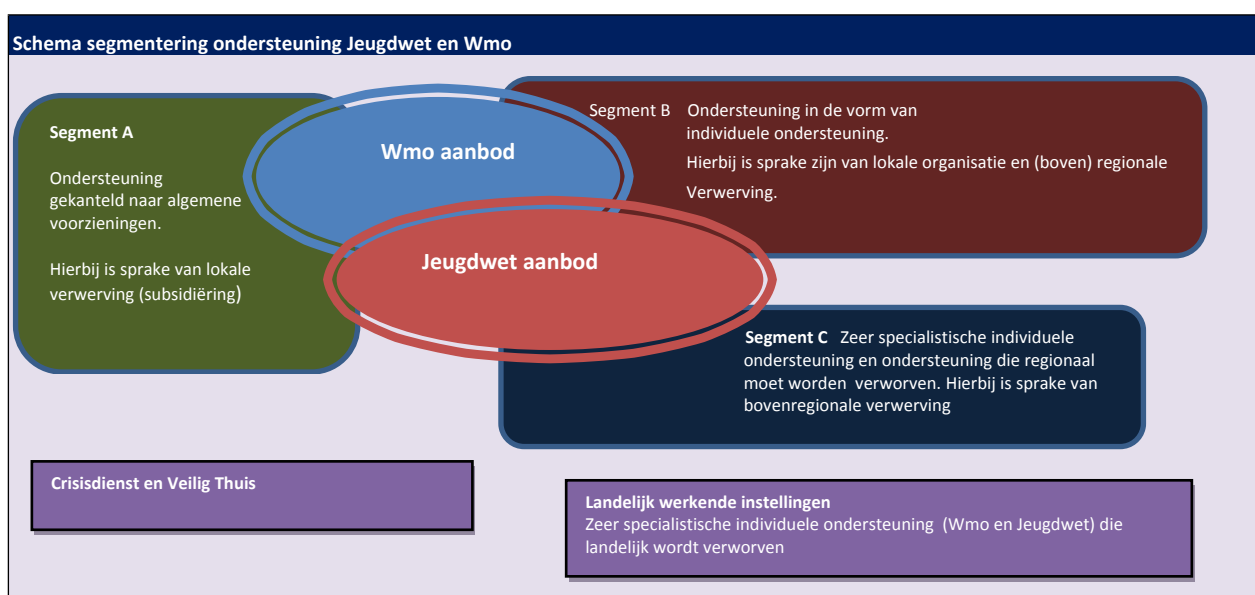
Beleidsplan Sociaal Domein 2015 t/m 2018: uitgangspunten ondersteuning

- burgers worden zoveel mogelijk, naast hun sociale netwerk, ondersteunt vanuit algemene voorzieningen;
- ondersteuning is specialistisch waar nodig;
- ondersteuning is laagdrempelig, op maat en waar nodig integraal;
- ondersteuning vindt waar mogelijk dichtbij de inwoners plaats.

We benadrukken dat voor ons de uitgangspunten, c.q. de doelen die we in 2014 in het Beleidsplan Sociaal Domein 2014 t/m 2018 voor wat betreft de ondersteuning hebben neergelegd, hierbij onverminderd van kracht zijn.

4.3.2 Segmentering van het ondersteuningsaanbod

De regiogemeenten maken allemaal de beweging richting de algemene voorzieningen, waarbij zoals we aangaven het tempo van die beweging per gemeente verschilt. Vanuit dit gemeenschappelijke uitgangspunt is een verdeling (segmentering) van het ondersteuningsaanbod gemaakt tussen voorzieningen die lokaal georganiseerd en verworven worden én voorzieningen waarin regiogemeenten gezamenlijk in het verwervingsproces optreden. In het volgende wordt deze segmentering schematisch weergegeven.

Deze verdeling van het ondersteuningsaanbod in segmenten, die tevens ruimte laat voor de diversiteit tussen de gemeenten, is afgestemd in het regionale Portefeuillehouderoverleg Sociaal Domein.

4.3.2.1 Toelichting schema segmentering ondersteuning

- **Lokaal: segment A**

In dit segment (onderdeel) bevinden zich huidige individuele voorzieningen die de regiogemeenten willen transformeren richting algemeen voorzieningenniveau, c.q. de basisinfrastructuur óf richting de toegang. Gemeenten kunnen deze voorzieningen vrij toegankelijk maken of kunnen werken met een toets en het vereiste van een machtiging. Het tempo waarin deze beweging per gemeente plaatsvindt én de omvang van de verschuiving verschilt.

De regiogemeenten willen deze voorzieningen - waarbij het volume en de aard dus per gemeente kunnen verschillen - per 2018 lokaal organiseren. Hierbij maken zij de keuze tussen vrij toegankelijke voorzieningen en voorzieningen die uitsluitend toegankelijk zijn na een toets (en met een machtiging). Ook de verwerving van deze voorzieningen vindt op lokaal niveau plaats. De gemeenten hebben in dit kader de mogelijkheid om de verbinding te leggen met andere lokaal georganiseerde en verworven voorzieningen. Gemeenten maken hierbij zelf de keuze hoe deze te verwerven. Hierbij zal in de regel het subsidie-instrument worden benut.

Uit bovenstaand schema blijkt dat de regiogemeenten met name onderdelen van de huidige individuele voorzieningen op het vlak van de Wmo per 2018 (verder) willen kantelen naar het algemene voorzieningenniveau. Ook voor wat betreft de individuele voorzieningen op grond van de Jeugdwet kunnen bewegingen richting algemene voorzieningen worden gemaakt, zij het in mindere mate dan bij de Wmo. Dit gezien de in veel gevallen complexe problematiek en de in dit verband vereiste vaak zeer specifieke expertise.

- **(Boven) regionaal: segment B en segment C**

In de segmenten B en C bevinden zich de individuele voorzieningen waar geen beweging door gemeenten richting het lokale algemene voorzieningenniveau wordt gemaakt. Het betreft hiermee voorzieningen die regionaal verworven zullen worden met respect voor de wijze van inrichting, sturing en regie van de individuele gemeenten. In segment C zitten de voorzieningen die verplicht regionaal moeten worden verworven (zoals jeugdreclassering en jeugdbescherming) en individuele voorzieningen voor een zeer gering aantal cliënten met een grote mate van specialisatie. Deze individuele voorzieningen zullen bovenregionaal door alle betrokken gemeenten gezamenlijk worden verworven. Uit het schema blijkt dat segment C uitsluitend voorzieningen op grond van de Jeugdwet betreft.

Segment B betreft individuele voorzieningen die (nog) niet door de individuele gemeenten naar het algemene voorzieningenniveau gekanteld (kunnen) worden. Deze voorzieningen worden regionaal verworven, waarbij - gelet op de eerder genoemde verschillen tussen gemeenten - het per product kan verschillen welke gemeenten in de betreffende verwerving meedoen.

- **Landelijk werkende instellingen**

In bovenstaand schema zijn tevens de Landelijk werkende instellingen genoemd. Deze zeer specialistische ondersteuning, gericht op een zeer gering aantal - veelal jeugdige - cliënten, wordt voor de gemeenten door de Vereniging van Nederlandse gemeenten ingekocht. Het valt hiermee buiten de onderhavige verwerving.

- **Crisisdienst en Veilig Thuis**

Voor zowel de Crisisdienst als Veilig Thuis geldt dat deze bovenregionaal verworven (dienen) te worden. Dit betreft echter ondersteuning die niet op grond van volume wordt verworven of per inzet wordt afgerekend, maar een voorziening die beschikbaar dient te zijn. Het vormt als het ware het vangnet voor escalaties, waarna verwijzing naar individuele ondersteuning kan plaatsvinden. We hebben deze voorzieningen echter voor de volledigheid opgenomen. De besluitvorming over deze voorzieningen - inclusief de bekostigingssystematiek - heeft separaat door de regiogemeenten plaatsgevonden en valt buiten de onderhavige verwerving.

- **Verbinding Wmo en Jeugdwet**

Het schema schetst tevens de mogelijke aansluiting in de ondersteuning tussen het jeugd- en het volwassen domein.

4.4 Regionale verwerving (segment B en C)

Voor wat betreft segment C zullen álle betrokken gemeenten gezamenlijk (boven) regionaal overgaan tot verwerving.

Met betrekking tot segment B zal iedere gemeente voor zich de keuze moeten maken welke producten daar onder worden geschaard én welk volume daarmee gemoeid is. In paragraaf 4.5 treft u voor Heemstede de betreffende keuzes aan.

4.4.1 Welke uitgangspunten hanteren de regiogemeenten bij regionale verwerving?

In het regionale Portefeuillehouderoverleg Sociaal Domein zijn door de portefeuillehouders de volgende uitgangspunten afgesproken voor de verwerving die regionaal (segment B en segment C) plaatsvindt. We merken op dat de concrete uitwerking van deze uitgangspunten - per segment en productgroep - plaatsvindt in het binnenkort op te stellen Programma van Eisen.

- Bundeling van producten

Producten worden niet meer ingedeeld op bases van de bestaande (oude) productgroepen, maar alle producten op grond van de Wmo en de Jeugdwet worden in de segmenten gebundeld. Met betrekking tot de segmenten B en C maken we keuzes ten aanzien van productindeling, bekostiging en inkoopmodel. Dit wordt verder uitgewerkt in het Programma van eisen. Uiteraard wordt er hierbij zorg voor gedragen dat alle vereiste expertise in voldoende mate aanwezig is.

- Contractduur bij regionale verwerving

Bij de ondersteuning die we regionaal gaan verwerven, gaan we uit van overeenkomsten met een duur van 3 jaar, met aanvullend 2x de gemeentelijke optie tot verlenging met een jaar. Op deze wijze streven we naar duurzame relaties met zorgpartijen én bieden we zekerheid aan cliënten en aanbieders. Voor aanbieders is in dat geval tevens sprake van een periode die de ruimte biedt om (verder) te transformeren en innoveren.

- Tariefbepaling

Bij de ondersteuning die we regionaal willen verwerven werken we met óf een normtarief of met een bandbreedte met een minimum-maximumtarief. Op deze wijze willen we de kwaliteit van dienstverlening borgen en tevens een reële prijs voor de ondersteuning betalen. Het voorstel hierbij is om voor wat betreft de tarieven vooraf afspraken te maken over de wijze van indexering.

- Bekostigingsmodel

De regiogemeenten maken per segment en per productgroep keuzes met betrekking tot het meest passende bekostigingsmodel.

- Kwaliteit

Bij de verwerving van de voorzieningen wordt uitgegaan van het minimaal handhaven van de huidige kwaliteit én het optimaliseren daarvan op de onderdelen waar we verbetermogelijkheden zien. Voor de kwaliteitseisen wordt aangesloten bij de eisen zoals die gelden in de Wmo 2015 en de Jeugdwet.

- Aantal contractpartners

We contracteren per segment, c.q. productgroep voldoende aanbieders om keuzevrijheid mogelijk te maken. In de verwerving 2018 bieden we tevens in voorkomende gevallen ruimte voor nieuwe aanbieders.

- Administratieve lasten

De regiogemeenten hanteren als uitgangspunt dat waar mogelijk wordt gestreefd naar een vermindering van de administratieve lasten (voor aanbieders én gemeenten).

- Social Return on Investment (SROI)

Voor partners waarbij de overeenkomst een minimale waarde van meer dan € 200.000 bedraagt, wordt als basisprincipe een SROI-verplichting gehanteerd van 5% van de opdrachtwaarde. Voor de toepassing van deze verplichting wordt echter uitgegaan van maatwerk. Dit komt tot uitdrukking in ofwel de wijze van invulling van de SROI-verplichting ofwel een aanpassing van de hoogte van het percentage van de SROI-verplichting op basis van redelijkheid en billijkheid. De uitwerking hiervan vindt plaats in het Programma van Eisen.

4.4.2 Marktbenadering: wijze van verwerven

Er bestaan verschillende technieken van verwerven. De hoofdvormen zijn: een subsidie met subsidiebeschikking (publiekrecht), een subsidie met uitvoeringsovereenkomst (publiekrecht met privaatrecht aspecten), een overeenkomst volgend op een offerte/aanbesteding (privaatrecht). Het verschil tussen de twee genoemde

vormen van subsidiëring ligt vooral in de afdwingbaarheid van diensten en prestaties: met een uitvoeringsovereenkomst wordt de afdwingbaarheid voor de gemeente groter. Bij de privaatrechtelijke vorm - overeenkomst - geldt dit ook en is er meestal een mogelijkheid van correctie of beëindiging.

Gemeenten maken hun eigen keuze met betrekking tot de wijze van verwerving voor voorzieningen die zij kantelen naar de lokale basisinfrastructuur, oftewel de voorzieningen die zich in segment A bevinden. Het ligt in de rede dat dit plaatsvindt met inzet van het subsidie-instrument.

Voor de dienstverlening in segment B en C geldt een aanbestedingsplicht conform de vigerende Aanbestedingswet. Een aanbesteding is een inkoopmethode en kent verschillende procedures. In het Programma van Eisen zal per segment en per product een keuze worden gemaakt voor een geëigende procedure.

Aandachtspunt

Voor de individuele ondersteuning waarbij een regionale verwerving gewenst - of verplicht - is, geldt dat de gemeentelijke wijze en mate van regie en sturing (c.q. de verschillen qua toegang, toeleiding, (integrale) werkwijze en interne processen) niet los gezien kunnen worden van de verwerving en bekostiging. Anders gezegd, de diversiteit op dit vlak vertaalt zich in verschillen in de mogelijkheden én onmogelijkheden van het gebruik van de verschillende bekostigingsmodellen. Het thema verwerving/bekostiging staat hiermee niet op zichzelf: zo kan een bekostigingsmodel niet geïsoleerd, los van de inrichting en de rolopvatting van gemeenten qua regie en sturing, worden gekozen.

Ter toelichting

Zo is bijvoorbeeld een bekostigingsmodel in de vorm van zogenoemde populatiebekostiging (waarbij een aanbieder/aanbieders een afgesproken budget ontvangen om zorg (op wijk of cliëntniveau) te leveren en de toegang/toeleiding te verzorgen) niet goed verenigbaar met een inrichtingsmodel waarbij de toegang en toeleiding tot (integrale) ondersteuning door gemeenten zelf wordt uitgevoerd. En waarbij gemeenten regie op cliëntniveau uitvoeren. Daartegenover staat dat zogenoemde productiebekostiging (prijs x volume, oftewel PxQ) niet voor de hand ligt indien de toegang en toeleiding door gemeenten bij (gemandateerde) derden/aanbieders is neergelegd. Immers, een gemeente heeft in dat geval weinig/geen directe sturing op de omvang van het volume (de Q).

4.5 Welke ondersteuning wil Heemstede per segment verwerven?

In het onderstaande geven we - per (geclusterd) **huidig** product - aan of een kanteling gemaakt kan worden naar het algemene voorzieningenniveau (segment A), of dat we opteren voor verwerving in segment B of C. Hierbij geven we tevens de volumes aan die we per 2018 per segment willen verwerven (procentueel). In het Programma van Eisen maken we voor wat betreft de regionale verwerving een vertaalslag maken naar de benodigde uren, dagdelen, etmalen en/of trajecten. Op deze wijze kunnen we, mede vanuit de ervaringen in de voorgaande jaren, een passend aanbod verwerven voor de Heemstedse inwoners die ondersteuning behoeven. Uiteraard geldt hierbij dat uitsluitend de daadwerkelijk afgenomen ondersteuning wordt betaald.

Voor wat betreft de verdeling in segmenten geldt dat de gemeenten in de regio's IJmond en Zuid-Kennemerland voor de genoemde (geclusterde) producten in grote lijnen dezelfde keuzes maken, waarbij de procentuele inzet door elke gemeente afzonderlijk dient te worden bepaald.

Voor de producten waarbij we opteren voor regionale verwerving (segmenten B en C) zullen we in het proces om te komen tot het Programma van eisen streven naar verbetermogelijkheden met betrekking tot de door ons geconstateerde hiaten en aandachtspunten (zoals aangegeven in paragraaf 3.5.2).

4.5.1 Wet maatschappelijke ondersteuning

In onderstaand schema schetsen we op het vlak van de Wmo of we een kanteling richting algemene voorzieningenniveau (segment A) maken, of dat we opteren voor verwerving in segment B of C.

Wet maatschappelijke ondersteuning	Verwachte uitstaande verstrekkingen per 2018 per jaar (afgerond)	Verwerving in segment (raming volume) per 2018
Begeleiding Groep	125	Segment A (60%)
		Segment B (40%)
Vervoer bij Begeleiding Groep	70	Segment A (90%)
		Segment B (10%)
Begeleiding Individueel	105	Segment A (20%)
		Segment B (80%)
Huishoudelijke ondersteuning	400	Segment B (100%)
Huishoudelijke ondersteuning met (eenvoudige) begeleiding	180	Segment B (100%)
Kortdurend verblijf	5	Segment B (100%)

Toelichting

- *Begeleiding Groep*

We zien bij dit product veel mogelijkheden voor een kanteling richting algemene voorzieningen (segment A) van met name cliënten die kampen met problemen als gevolg van het ouder worden. En in het geval van een inhoudelijk getransformeerd en flexibel aanbod zien we op dit vlak aansluitend mogelijkheden voor cliënten met problematiek van andere aard.

In de volgende paragraaf(4.6) geven we aan op welke wijze we dat willen gaan realiseren. Het volume dat we bij dit product regionaal willen verwerven (binnen segment B) is daardoor beperkt en is met name gericht op de Begeleiding Groep van cliënten met (zware) psychiatrische problematiek of lichamelijke beperkingen.

- *Vervoer bij Begeleiding Groep*

Dit vervoer betreft met name ouderen die gebruikmaken van de dagbesteding (Begeleiding Groep). In aansluiting op hetgeen we hierboven aangaven, zien we ook bij dit product veel mogelijkheden voor een kanteling richting algemene voorzieningen (segment A). Voor cliënten met problematiek op een ander vlak willen we het vervoer regionaal verwerven.

- *Begeleiding Individueel*

Op onderdelen zien we mogelijkheden dit product (dat inhoudelijk zeer divers is) te laten aansluiten op het algemene voorzieningenniveau of te laten plaatsvinden in combinatie met de Begeleiding groep. Gelet op onze ervaringen van de afgelopen 2 jaar zijn we van mening dat de Begeleiding Individueel voor zover gericht op inwoners met zware (psychiatrische) problematiek een zodanige expertise vereist dat een kanteling naar het algemene voorzieningenniveau niet in de rede ligt.

- *Huishoudelijke ondersteuning*

De gemeenten van de regio IJmond hebben de huishoudelijke ondersteuning voor de komende jaren reeds verworven en hiervoor in 2016 een aanbestedingsproces doorlopen. Voor wat betreft de regio Zuid-Kennemerland wordt gestreefd naar het gezamenlijk verwerven van deze vorm van ondersteuning per 2017, waarbij rekening zal worden gehouden met de ontstane diversiteit in bekostiging. Bij dit product ligt een kanteling naar het algemene voorzieningenniveau niet in de rede.

- *Kortdurend verblijf*

Gelet op het geringe volume van dit product in de regio én het vereiste specialisme bij de ondersteuning, kiezen we ervoor dit product per 2018 weer regionaal te verwerven.

4.5.2 Jeugdwet

In onderstaand schema schetsen we op het vlak van de Wmo of een kanteling richting algemene voorzieningenniveau (segment A) maken, of dat we opteren voor verwerving in segment B of C.

Jeugdwet	Verwachte uitstaande verstrekkingen per 2018	Verwerving in segment (raming volume) per 2018
Eerste tranche: jeugd- en opvoedhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering, JeugdzorgPlus	100	Segment A (10%)
		Segment B (50%)
		Segment C (40%)
Tweede tranche: begeleiding individueel en groep, behandeling, kortdurend verblijf, persoonlijke verzorging, vervoer	25	Segment A (20%)
		Segment B (80%)
Derde tranche: jeugd-GGZ, dyslexiezorg	400	Segment A (10%)
		Segment B (50%)
		Segment C (40%)

Toelichting

In alle 3 de tranches zien we mogelijkheden om te kantelen richting algemene voorzieningen (of naar het CJG Heemstede). Deze mogelijkheden zijn echter minder aanwezig dan bij de Wmo-ondersteuning. Voor wat betreft de ondersteuning van de tweede tranche zien we mogelijkheden om de aansluiting te maken met de vergelijkbare ondersteuning van volwassenen. Zeker nu veel zorgaanbieders op dit vlak zowel jeugdigen als volwassenen ondersteunen. Hiermee maken we tevens de overgang rond het 18^e jaar gemakkelijker.

4.6 Lokale verwerving Heemstede per 2018

4.6.1 De beweging naar het algemene voorzieningenniveau (segment A)

- Inhoud aanbod**

Waar mogelijk streven we naar een inhoudelijke verbetering voor de cliënt. We denken hierbij aan het dichterbij en laagdrempeliger organiseren van de ondersteuning en aan het bieden van meer flexibiliteit bij de inzet. Tevens zien we voor wat betreft de inhoud van de ondersteuning mogelijkheden voor innovatievere en nieuwe inzet. Zo streven we ernaar de ondersteuning op het vlak van bijvoorbeeld de dagbesteding voor ouderen uit te breiden naar weekenden en willen we deze ook open kunnen stellen voor andere doelgroepen. Zo mogelijk realiseren we separate dagbesteding voor ouderen met sec fysieke problematiek. We zien bij de dagbesteding voor ouderen hier tevens veel mogelijkheden voor afstemming met – en opschaling vanaf - de huidige gezamenlijke dagopvang van de Stichting WIJ met de SHDH. Ook willen we in het weekend een nieuwe vorm van ondersteuning (c.q. opvang) bieden aan jongeren met een beperking. We merken hierbij op dat het Loket Heemstede en het CJG Heemstede, conform de huidige werkwijze, de toegang blijven vormen voor de betreffende ondersteuning.

Bij dit alles willen we meer dan nu het geval is aansluiten bij andere relevante beleidsvelden, zoals sociaal cultureel werk, ouderenwerk, vrijwilligerswerk. Hiertoe hebben we reeds het algemeen voorzieningenniveau versterkt (transformatie Stichting WIJ). De ingezette beweging willen we voortzetten. Belangrijk is ook dat de gemeentelijk accommodaties waar de activiteiten worden aangeboden zo efficiënt mogelijk worden benut.

- Versterking aanbod toegang**

We streven naast de versterking van het algemeen voorzieningenniveau tevens naar een verbreding van het aanbod van het Loket Heemstede en het CJG Heemstede, door uitbreiding van de expertise. Dit leidt er toe dat we passende ondersteuning in een vroeg stadium en laagdrempelig kunnen aanbieden. Bijvoorbeeld op het vlak van autisme en bemoeizorg.

4.6.2 Uitgangspunten bij de lokale verwerving

- Verwervingsvorm**

Bij de ondersteuning die we lokaal willen verwerven - de ondersteuning binnen segment A - opteren we voor een verwerving in de vorm van subsidiëring. Als we individuele ondersteuning kantelen richting het algemene

voorzieningsniveau, zorgen we ervoor dat we waar vereist expertise blijven inzetten van zorgaanbieders. Dit betekent dat we met deze partijen subsidieafspraken zullen maken. Waar mogelijk zorgen we voor verbindingen met reeds bestaande lokale voorzieningen.

- **Subsidieperiode**

Bij de ondersteuning die we lokaal van zorgaanbieders willen verwerven, opteren we voor een subsidieperiode die zoveel mogelijk gelijk is aan de vergelijkbare periode bij (regionale) inkoop. Op deze wijze sluiten we aan bij de duur van de contracten die we via regionale verwerving gaan sluiten én dragen we er zorg voor dat op dit vlak de kanteling qua zekerheid van de bedrijfsvoering voor aanbieders niet afwijkt. Bij de ondersteuning die we aanvullend van het welzijnswerk willen verwerven, sluiten we aan bij de reguliere wijze van subsidiëring.

- **Administratieve lasten**

Het is ons uitgangspunt dat we waar mogelijk streven naar een vermindering van de administratieve lasten. De overgang van facturatie op cliëntniveau, bevoorschotting en afrekening naar subsidiëring levert voor zowel de aanbieders als de gemeente een aanzienlijke vermindering van deze lasten op. Voor wat betreft de toegang tot de voorzieningen gaan we uit van een lichtere procedure (advisering Loket en/of CJG en vervolgens machtiging). Ook op dat vlak zal sprake zijn van een vermindering van de administratieve procedures. Tot slot zullen we bezien op welke wijze we omgaan met de eigen bijdrage bij een kanteling naar algemene voorzieningen van cliënten.

4.7 Welke gevolgen heeft de verwerving per 2018 (voor cliënten, interne organisatie, financieel)?

Gevolgen voor Heemstedse cliënten

Zoals eerder aangegeven willen we met het per 2018 te verwerven aanbod een optimalisering in de ondersteuning van onze inwoners bewerkstelligen. We behouden hierbij de keuzevrijheid voor cliënten. Zo nodig dragen we zorg voor een goede en zorgvuldige overgang.

Gevolgen voor onze interne processen

De kanteling richting algemene voorzieningen impliceert een vermindering van de administratieve lasten voor onze organisatie. In dat geval is er geen sprake meer van facturatie en betaling. Ook de wijze van verantwoording wijzigt. Ook in het geval sprake is van regionale verwerving streven we waar mogelijk een vermindering van de administratieve (interne) lasten na.

Gevolgen op financieel vlak

Zoals opgenomen in het Beleidsplan Sociaal domein 2015 t/m 2018 is het ons uitgangspunt dat de kosten van de verwerving - lokaal en (boven)regionaal - passen binnen de hiervoor verstrekte budgetten. Voor wat betreft de mogelijke verschuiving van de financiële inzet als gevolg van de kanteling verwijzen we u naar de volgende paragraaf.

4.8 Samenhang met separaat voorliggende besluitvorming

De bovenstaande kansen die we zien voor optimalisering van de ondersteuning aan onze inwoners - en met name de inzet van de algemene voorzieningen - vereisen een verdere ontwikkeling (versterking) van het algemeen voorzieningenaanbod. Ook is een efficiënt gebruik van de gemeentelijke accommodaties vereist waar de betreffende algemene voorzieningen - soms in samenhang met de individuele voorzieningen - worden aangeboden. We zien beide zaken als voorwaardelijk om de in deze nota voorgestane transformatie én verbetering van de ondersteuning van onze inwoners zorgvuldig vorm te kunnen geven: preventiever, laagdrempeliger, integraler en inhoudelijk - waar mogelijk - passender.

De transformatie die we voorstaan is in eerste instantie gericht op een verbetering van de ondersteuning aan onze inwoners. Maar daarnaast zien we de beweging van individuele voorzieningen richting algemene voorzieningen als voorwaarde om de beschikbare middelen doelmatiger in te kunnen zetten. Daarmee bedoelen we concreet dat we inhoudelijk meer willen bereiken met dezelfde (en waar mogelijk) minder financiële inzet. Het ligt in de rede dat hierbij op onderdelen sprake zal zijn van een verschuiving van de financiële inzet voor individuele ondersteuning naar (goedkopere) algemene voorzieningen.

De besluitvorming die separaat wordt voorgelegd over de versterking van het algemene voorzieningen - i.c. de versterking van de inzet van de Stichting WIJ via de budgetsubsidie 2017 t/m 2018 - dient in dat verband nadrukkelijk in samenhang met de voorliggende notitie bezien te worden. Dezelfde samenhang geldt voor de

separaat voorliggende voorstellen die gericht zijn op de accommodaties waar voorzieningen worden aangeboden die onderwerp van de voorliggende notitie zijn: de panden die door de Stichting WIJ van de gemeente worden gehuurd én multifunctionele accommodatie Julianaplein 1. Met name het realiseren van de multifunctionele accommodatie Julianaplein 1 is een voorwaarde om de kanteling naar het algemeen voorzieningenniveau op een passende wijze te kunnen maken.

We bieden hiermee een samenhangend pakket van voorstellen aan, bestaande - naast de voorliggende notitie - uit:

- Een voorstel voor de verstrekking van een budgetsubsidie aan de Stichting WIJ voor de periode 2017-2018. Dit voorstel kent een samenhang met het voorstel over een Sociaal Programma voor Statushouders.
- Een voorstel over het gebruik en het beheer van gemeentelijke accommodaties die door de Stichting WIJ worden gehuurd.
- Een aanvullend voorstel over de realisatie van de multifunctionele accommodatie Julianaplein 1.

5. PLANNING EN PROCES

5.1 Regionale verwerving (segment B en C)

Om op regionaal niveau tijdig het aanbod voor 2018 en de volgende jaren te kunnen verwerven, streven de regiogemeenten - na afstemming in het Portefeuillehouderoverleg Sociaal Domein - naar de totstandkoming van een (niet-openbaar) Programma van Eisen in maart/april 2017. In het vervolg van het verwervingsproces wordt ingezet op het kunnen maken van afspraken over de ondersteuning met aanbieders in augustus-september 2017. Op deze wijze kunnen aanbieders zich tijdig voorbereiden op de levering per 2018.

Tevens geeft dit gemeenten de mogelijkheid van een zorgvuldige overgangperiode voor de interne organisatie én in voorkomende gevallen cliënten die te maken krijgen met een wijziging van aanbieder te informeren en te begeleiden.

5.2 Lokale verwerving (segment A)

Om op lokaal niveau tijdig het aanbod voor 2018 en de volgende jaren te kunnen verwerven, streven we naar het maken van afspraken met - in voorkomende gevallen - zorgaanbieders en betreffende lokale partijen op het welzijnsvlak (met name de Stichting WIJ). Deze afspraken willen we uiterlijk augustus 2017 hebben gemaakt. Ook hierbij geldt dat aanbieders zich op deze wijze tijdig kunnen voorbereiden op de levering per 2018. En dat dit ons de mogelijkheid biedt van een overgangperiode voor de interne organisatie en van een zorgvuldige overgang van cliënten.

Voor zowel de regionale als de lokale verwerving geldt dat we tijdig en zorgvuldig vorm zullen geven aan de communicatie hierover aan de inwoners in het algemeen en onze cliënten in het bijzonder.

BIJLAGE 1 MAATWERKVOORZIENINGEN WMO: OVEREENKOMSTEN EN AANBIEDERS 2015-2017

In het volgende zijn de aanbieders en de verschillende voorzieningen opgenomen die door ons zijn gecontracteerd voor de levering van ondersteuning (maatwerkvoorzieningen) op grond van de Wmo.

Ingekochte (nieuwe) maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning	
A	Kortdurend verblijf
B	Begeleiding individueel voor volwassenen met psychiatrische problematiek
C	Begeleiding individueel voor volwassenen met een verstandelijke beperking
D	Begeleiding individueel voor volwassenen met een lichamelijke of zintuiglijke beperking of chronische ziekte
E	Begeleiding individueel voor volwassenen met beperkingen door het ouder worden (inclusief psychogeriatrische problematiek)
F1	Huishoudelijke ondersteuning
F2	(Eenvoudige) begeleiding bij huishoudelijke ondersteuning
G1	Begeleiding groep voor volwassenen met psychiatrische problematiek
G2	Begeleiding groep voor volwassenen met een verstandelijke beperking
G3	Begeleiding groep voor volwassenen met een lichamelijke of zintuiglijke beperking of chronische ziekte
G4	Begeleiding groep voor volwassenen met beperkingen door het ouder worden (inclusief psychogeriatrische problematiek)

Maatwerkvoorzieningen	A	B	C	D	E	F1	F2	G1	G2	G3	G4
Gecontracteerde aanbieders											
1 Contactzorg	X	X		X	X						X
2 SHDH	X			X	X	X	X	X			X
3 Ecosol		X						X			
4 Roads	X	X						X			
5 OdiBaan		X									
6 TDC ⁷		X	X	X	X						
7 Sein	X		X	X					X	X	
8 Philadelphia			X								
9 TSN Thuiszorg ⁸					X	X	X				
10 Amstelring						X	X				
11 Zorgbalans	X	X		X	X	X	X			X	X
12 Werkdag		X	X	X				X	X	X	
13 RIBW	X	X						X			
14 Raphaelstichting	X	X	X	X				X	X	X	
15 Nieuw Unicum				X						X	
16 TZorg						X	X				
17 De Linde		X	X					X	X		
18 Heliomare	X			X					X	X	X
19 Parnassia Groep		X						X			
20 Royal Care					X	X	X				
21 FlexiCura		X	X	X	X	X	X				
22 ViVa	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
23 De Waerden	X		X					X			
24 SIG	X	X	X	X				X	X	X	
25 Voorzet		X									
26 Axxicom						X	X				
27 Landzijde								X	X	X	X
28 HartekampGroep	X		X						X		
29 In Holland			X	X	X	X	X				
30 Zorgspecialist	X		X	X	X	X	X			X	X

⁷ Per 2017 is het contract met TDC beëindigd als gevolg van een faillissement.

⁸ Per 2016 is het contract met TSN beëindigd als gevolg van een faillissement.

BIJLAGE 2 INDIVIDUELE VOORZIENINGEN JEUGDWET: OVEREENKOMSTEN EN AANBIEDERS 2015-2017

In het volgende overzicht zijn de aanbieders opgenomen die door ons zijn gecontracteerd voor de levering van ondersteuning vanuit de **eerste tranche** (de voormalige provinciale jeugdzorg).

Aanbieders Eerste Tranche			
1.	Kenter Jeugdhulp (voormalig OCK het Spalier ⁹)	6.	Leger des Heils Jeugd- en Opvoedhulp
2.	William Schrikker Pleegzorg	7.	William Schrikker Groep
3.	Parlan	8.	Spirit
4.	Bureau Jeugdzorg/Jeugd- en Gezinsbeschermers	9.	Altra
5.	Leger des Heils Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	10.	Bascule

In het volgende overzicht treft u de aanbieders aan waarmee we voor de levering van ondersteuning vanuit de **tweede tranche** (de voormalige AWBZ-zorg) een overeenkomst hebben.

Aanbieders Tweede Tranche			
1.	SIG	11.	Zorgspecialist
2.	Lijn 5	12.	Carehouse
3.	XS2Care	13.	Sensazorg
4.	Stichting de Waerden	14.	Triversum
5.	Kleine Maatjes	15.	Hartekamp-groep
6.	Sein	16.	Intermezzo
7.	Raphael Stichting	17.	Pluryn Hoenderloo
8.	RIBW	18.	Probeda
9.	Ons Tweede Thuis	19.	Landzijde
10.	's Heeren Loo		

Derde tranche

De aanbieders met wie een overeenkomst in het kader van de ondersteuning vanuit de **derde tranche** (Jeugd-GGZ en Dyslexiezorg) een overeenkomst is gesloten treft u in het onderstaande aan.

	Aanbieders derde tranche (Jeugd-GGZ)		Aanbieders derde tranche (Dyslexiezorg)
1	GGZ inGeest	17	Onderwijsadvies
2	De Opvoedpoli	18	Regionaal Instituut voor dyslexie
3	't Kabouterhuis	19	Stichting Taalhulp
4	Kenter Jeugdhulp (voormalig JeugdRiagg NHZ ¹⁰)	20	Onderwijs Begeleidingsdienst (OBD)
5	Curium-LUMC	21	IWAL ¹¹
6	Yes we can clinics		
7	De Bascule		
8	Parnassiagroep		
9	De Waag		
10	Stichting Psya Zorg		
11	Sensa Zorg		
12	UvA Minds b.v. Academische Behandelcentrum voor Ouder en Kind		
13	Mentaal Beter		
14	Triversum		
15	Pluryn Hoenderloo		
16	GGZ Noord-Holland Noord		

⁹ OCK Het Spalier is per 1 juli 2015 met JeugdRiagg NHZ gefuseerd tot Kenter Jeugdhulp.

¹⁰ JeugdRiagg NHZ is per 1 juli 2015 met OCK Spalier gefuseerd tot Kenter Jeugdhulp.

¹¹ IWAL is onderdeel geworden van de Parnassiagroep.

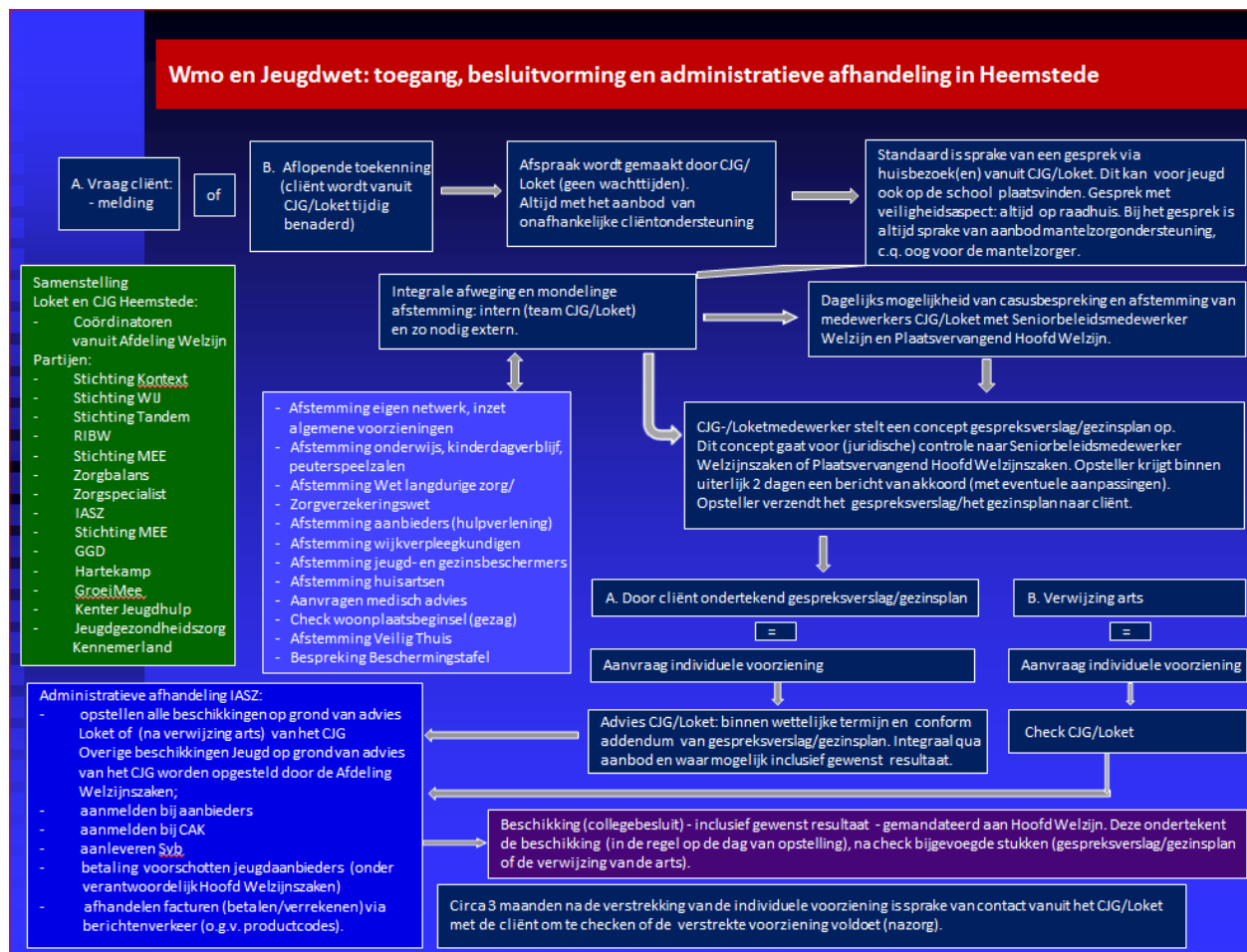
BIJLAGE 3 AANBOD LANDELIJK WERKENDE INSTELLINGEN

De VNG heeft namens alle gemeenten afspraken gemaakt met landelijk werkende instellingen (LWI's). Dit is voor zeer specifieke en schaars in te zetten zorg. In het volgende overzicht treft u de betreffende Landelijk werkende instellingen aan.

Functie/aanbod	Aanbieders
1 Specialismen Jeugdzorg Plus	
Jeugdzorg Plus voor jongeren onder 12 jaar	Horizon Jeugdzorg en Onderwijs
Zeer intensieve kortdurende observatie en stabilisatie	Horizon Jeugdzorg en Onderwijs
Gesloten opname van tienermoeders tijdens zwangerschap of met pasgeboren kind.	Intermetzo
2. GGZ met landelijke functie	
Eetstoornissen	Altrecht GGz – Rintveld Rivierduinen Ursula
Autisme	Dr. Leo Kannerhuis Yulius
Persoonlijkheidsstoornissen	De Viersprong
GGZ voor doven en slechthorenden	GGMD, Pro persona, Lentis
Psychotrauma	Centrum '45, Fier
Kinder- en jeugdpsychiatrie universitair en academisch	Afdelingen universitaire en academische ziekenhuizen kinder- en jeugdpsychiatrie: UMC Utrecht; Erasmus MC; Academisch deel van De Bascule; Academisch deel van Curium; Academisch deel van Accare; Academisch deel van Karakter
Adoptie- en hechting specifieke stoornissen	Basic Trust
Forensische jeugdpsychiatrie klinisch	GGZ Eindhoven (De Catamaran)
3. Expertise- en behandelcentrum op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties onder 18 jaar	
Eer-gerelateerd geweld/loverboys en prostitutie	Kompaan, Fier en De Bocht
4. Jeugd sterk gedragsgestoord licht verstandelijk gehandicapt (j-sglvg)	
Jeugd sterk gedragsgestoord en licht verstandelijk gehandicapt	Ambiq, 's Heeren Loo - Groot Emaus Koraal Groep - De la Salle Pluryn - De Beele
5. Gespecialiseerde diagnostiek, observatie en exploratieve behandeling aan (L)VB jeugd GGZ met bijkomende complexe problematiek.	
Gespecialiseerde diagnostiek, observatie en exploratieve behandeling	De Hondsborg
6. Erkende gedragsinterventies	
Functional Family Therapy	Leger des Heils Jeugdzorg & Reclassering
Multidimensional Treatment Foster Care	
Multidimensionale Familie therapie	Lijst 3.6 LTA
Multisysteem Therapie	Lijst 3.6 LTA
Ouderschap met Liefde en Grenzen	De Waag
7. Voedselweigering en onzindelijkheid	
	SeysCentra
8. Forensisch-medisch onderzoek bij minderjarigen	
	Forensische Polikliniek Kindermishandeling

BIJLAGE 4 OVERZICHT PROCES WMO EN JEUGDWET: INDIVIDUELE VOORZIENINGEN

In onderstaand schema treft u schematisch de interne werkwijze aan bij een aanvraag voor een individuele voorziening Wmo en Jeugdwet (vrijwillig kader) van een Heemsteedse inwoner.

Aanvullend wordt vanuit de toegang over de volgende producten geadviseerd (met vervolgens besluitvorming gelijk aan het gestelde in bovenstaand schema):

- Sociaal medische kinderopvang
- Plaatsing in het kader van de Peuter+-regeling
- Dagopvang in de vorm van combinatie zorg en welzijn
- Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (hardheidsclausule-gevallen)

BIJLAGE 5: OVERZICHT BUDGETTEN SOCIAAL DOMEIN 2015 t/m 2021

Onderstaande gegevens zijn per 2016 gebaseerd op de december-circulaire 2016

Integratie-uitkering Sociaal Domein	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wmo	3.065.460	3.247.162	3.057.138	3.017.793	2.984.181	2.977.872	2.972.712
Jeugdwet	3.049.104	2.953.009	2.900.583	2.941.871	2.944.751	2.952.880	2.970.113
Participatiewet	2.060.882	1.889.332	1.734.749	1.596.288	1.493.780	1.398.156	1.325.424
Totaal meircirculaire	8.175.446						
Totaal december- circulaire 2016		8.089.503	7.692.470	7.555.952	7.422.712	7.328.908	7.268.248
Verlaging budget t.o.v. 2015		-85.943	-482.976	-619.494	-752.734	-846.538	-907.198

Integratie-uitkering Wmo 2007	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	2.017.016	1.942.257	2.021.991	2.021.991	2.021.991	2.039.271	2.039.271

Huishoudelijke hulp toelage

Voor zowel 2015 als 2016 is **aanvullend** een bedrag ontvangen van € 116.591 in het kader van de Toelage Huishoudelijke hulp. Per 2017 wordt in dit kader door het rijk een bedrag van circa € 60.000 verstrekt. Deze middelen maken per 2017 **onderdeel** uit van de Integratie-uitkering Wmo 2007.